

ZDRUŽIMO VSE SILE ZA NADALJNI RAZVOJ OKRAJA!

Sprejeta je Resolucija o razvoju našega okraja v letu 1962 in proračun za 1962 — Izredno podčrtan pomen združevanja sredstev in medobčinskega sodelovanja — »Zaplankanje« za občinsko mejo in ograjevanje od sosedov ni ne demokracija, ne »decentralizacija«! — Z vso ostrino so na seji obeh zborov OLO znova stopili v ospredje številni kritični problemi šolstva v okraju

V soboto so odborniki obeh zborov na 26. skupni seji OLO sprejeli najvažnejši dokument za leto 1962: resolucijo o razvoju našega okraja za letošnje leto. Seje se je udeležil tudi podpredsednik republiškega sveta sindikatov Jože Borštnar, več ljudskih poslancev in predstavniki nekaterih delovnih kolektivov, ustanov in zavodov. Skupno seje je vodil predsednik OLO Niko Belopavlovič, poročilo k predlogu resolucije pa je prebral podpredsednik OLO Silvo Gorenc. V razpravi se odborniki niso spuščali v podrobnosti resolucije in proračuna, kar samo potrjuje, da sta bila letos ta dva dokumenta v resnici temeljito pripravljena in obdelana, tako na ljudskih odborih, političnih organizacijah, zbornicah in svetih na OLO. Načelna razprava je opozorila na nekatera bistvena vprašanja, ki jih bo treba dosledno uresničevati, če hočemo letošnje naloge nadaljnega razvoja tudi ostvariti.

»Predložena resolucija o razvoju našega okraja v letu 1962 je sestavni del skupnih naporov v merilu republike in federacije,« je dejal med drugim podpredsednik OLO Silvo Gorenc, ki je odbornikom obrazložil predlog resolucije. Leto 1961 nam je pri uveljavljanju novih gospodarskih ukrepov prineslo vrsto novih problemov, skupni porast proizvodnje in storitev pa smo lani dosegli s 102 odst., kar pomeni v primerjavi z letom 1960 povečanje za 20 odst. Investicij je bilo lani v primerjavi z letom 1960 za 39,6 odst. več, zlasti pa so gospodarske organizacije močno dvignile obratna

sredstva (od 31 odst. v letu 1960 na 65 odst. v letu 1961). Delovna storilnost, izračunana na temelju narodnega dohodka na enega zaposlenega, se je lani povečala za 12 odst., v izvozu pa smo dosegli povečanje za 18 odst. Ugodna ocena lanskega gospodarskega razvoja pa seveda ne pomeni, da smo lahko s takim stanjem zadovoljni, saj še nikakor niso izkoriščene vse notranje rezerve in podobno. »Lahko trdimo, da se bodo gospodarske organizacije še letos srečale s težavami in problemi poslovanja v pogojih spremenjenega gospodarskega sistema,« je dejal tovariš Gorenc.

čujemo tudi neblagovni dotok deviznih sredstev, — da skrbe za nadaljnje povečanje delovne storilnosti in

»Za prvi meseci novega gospodarskega leta kažejo, da je vsak pretiran strah glede dotoka sredstev v proračune odveč. Napeti pa bo treba seveda povsod vse sile, da naloge, ki nam jih prinaša sprejeta resolucija o letošnjem razvoju, tudi dosledno uresničimo!« je med drugim dejal na skupni seji obeh zborov OLO predsednik Niko Belopavlovič

— da uveljavijo pravilna merila pri delitvi čistega dohodka ter osebnih dohodkov.

Iz leta v leto narašča materialna podlaga našega samoupravljanja. Tako bodo letos gospodarske organizacije, samostojni zavodi in ljudski odbori razpola-

gali s skupnimi sredstvi pribl. 21 milijard 900 milijonov dinarjev. Od tega bo v skladih organizacij 13 milijard 900 milijonov din, v skladih ljudskih odborov 4 milijarde 330 milijonov din, v proračunih ljudskih odborov pa 3 milijarde 670 milijonov dinarjev. Skoraj polovica teh skladov pri organizacijah bo vložena v skupne investicije. Medtem ko bo znašalo povečanje vseh investicij v okraju približno 25 odstotkov.

Resolucija opozarja, da je treba s posebno skrbjo vlagati investicije v splošne družbene dejavnosti ter da nam izkušnje preteklega leta kažejo, da tu nismo v celoti uresnili predvidenega programa, predvsem ne na šolskem področju. Spremenilo naj bi se razmerje med vlaganji v osnovna sredstva gospodarstva in splošnih družbenih dejavnosti (letos 71:29, lani 76:24).

Še bolj kot doslej bo treba letos vezati sredstva ljudskih odborov na investicijska posojila iz republiških, zveznih in drugih skladov. Še večja bo potreba po združevanju sredstev v obliki posojil med gospodarskimi organizacijami, bančni sistem v okraju pa bo treba prilagoditi vedno večjim potrebam gospodarstva po močnejših finančnih intervencijah.

NADALJNE POVEČANJE DOHODKOV, PROIZVODNJE IN STORITEV

Povečana proizvodnja in storilnost naj bi letos dvignila čisti dohodek za 18,2 odst., osebne dohodke za 18,9 odst., sklade pa za 15,8 odst. Delovna storilnost naj bi se letos povečala za okoli 11 odstotkov. Skupni realni osebni dohodki naj bi letos v skladu s povečanjem proizvodnje porasli

za okoli 16—18 odstotkov. Nikakor ne smemo pozabiti, da za rast življenjske ravni ni dovolj samo dvig realnih osebnih dohodkov. Stalno je treba izpopolnjevati vse dejavnosti, ki so namenjene življenjski ravni: gre za nadaljnji razvoj stanovanjske, komunalne, kulturne in socialne dejavnosti, za nadaljnji razvoj trgovine, gostilnic, obratov družbene prehrane ter za razvoj storitvenih obrti, kamor sodijo tudi gospodinjinski servisi.

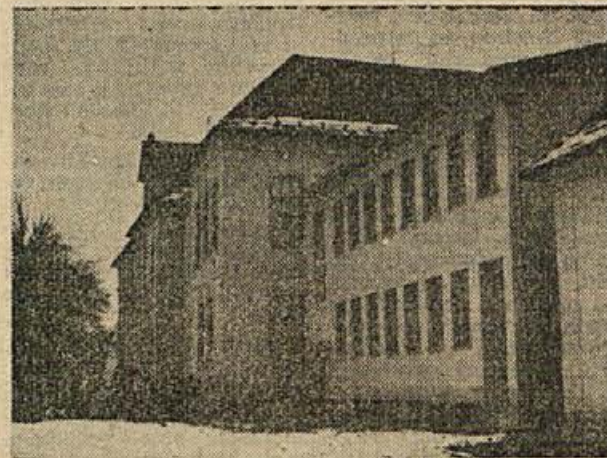
NE ZANEMARIMO SPLOŠNIH DRUŽBENIH SLUŽB!

Resolucija bolj kot druga leta opozarja na naloge, ki so pred splošnimi družbenimi službami. Posebno poudarja potrebo po:

— pripravi urbanistične dokumentacije, kar bo omogočilo načrtnejšo in hitrejšo stanovanjsko izgradnjo;

— razvijanju osnovnega ter srednjega strokovnega šolstva, zlasti pridobivanju novih prostorov;

— zajezitvi množičnega odliva kadrov in izpopol-

V soboto popoldne so v Novem mestu ob navzočnosti predstavnikov OLO in ObLO, okrajnih in občinskih političnih vodstev ter zdravstvenih in drugih javnih delavcev iz Novega mesta in Brežic odprli nov prizidek ob stavbi stare bolnišnice (na sliki). S tem je dobila svoje preprotno prostoro Onkološka ambulanta za novomeški okraj, v stavbi pa bodo tudi kirurška, ginekološka in nevrološka ambulanta. Bolnišnica je hkrati pridobila 20 postelj, lažje pa bo poslej delala tudi transfuzijska postaja. Glavni del stroškov je kril OZSZ, 12 milijonov (od skupno 38 milijonov za vsa dela) pa je prispevala bolnišnica iz svojih skladov. V spodnjem delu stavbe, ki jo je zgradilo SGP Pionir, so tudi prostori za medicinsko osebje. Zdravstveni delavci in gostje so si nato ogledali prostore v novi stavbi, vodila pa sta jih Jože Knez, predsednik sveta bolnišnice, in njen ravnatelj primarij dr. Oton Bajc.

njevanju že obstoječih kadrovskih vrzeli z izboljšanjem delovnih in materialnih pogojev v šolstvu;

— povečanju zmogljivosti bolnišnic v Brežicah in v Novem mestu ter

— organizacijski izboljšanji zdravstvene službe v

celoti, da bi ustvarili pogoje za prevzem širšega zdravstvenega varstva.

Resolucija razen tega opozarja ljudske odbore, naj posvetijo vso pozornost izboljšanju znanja svojih uslužbencev, s čimer bi ob manjšem številu zaposlenih dosegli boljše poslovanje.

VELIK POMEN MEDOBČINSKIH SKLADOV

Ko opozarja resolucija na različne rezerve in slabo izkoriščena sredstva, posebej omenja okrajne oziroma medobčinske sklade. Ker imajo okrajni skladi zelo majhne lastne dohodke, razvoj gospodarstva pa zahteva ustrezne finančne investicije v širšem medobčinskem merilu (predvsem kot pomoč pri soudeležbah za najemanje posojil podjetij in komun iz republiškega in zveznega investicijskega sklada), se čedalje bolj kaže potreba po sodelovanju v obliki vsklajevanja skup-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Resno opozorilo sekretarja OK ZKS tov. Franca Pirkoja glede nerazumevanja nekaterih občinskih vodstev o pomenu skupnih, medobčinskih akcij in potrebe, da taka politična in oblastna vodstva pri bodočih volitvah v celoti zamenjamo, smo na seji razumeli tudi kot uvod v rotacijo kadrov

Motorizirana Titova štafeta

V prvih dneh aprila bo po Sloveniji začela potovati Titova štafeta, s katero bo predsedniku Titu voščil osebni praznik ves slovenski narod. 9. aprila bo štafeta palica stopila tudi v naš okraj. Ko bo prešla pot iz Sevnice, skozi Videm-Krško do Brežic, bo po desetminutnem postanku ob 16.50 začela potovati proti Novemu mestu. Štafeto bo na motornem kolesu nosil Andrej Pleničar iz Novega mesta, premljalo pa jo bo okrog 50 motornih vozil. Ob 20. uri bodo štafeto palico sprejeli v Novem mestu, nakar bo naslednji dan — 10. aprila ob šestih zjutraj — spet »motorizirana« potovala proti Dolenjskim Toplicam, od tam na Bazo 20 in dalje proti Kočevju

oziroma ljubljanskemu okraju.

Celotna pot, ki jo bo štafeta »prevozila« po našem okraju, znaša okrog 40 km. Vabimo lastnike osebnih avtomobilov in motorjev ter podjetja, da se priključijo koloni, ki bo spremljala po našem okraju pozdrave predsedniku Titu. AMD v Novem mestu bo vsakega voznika še posebej obvestilo, vendar se prijavitelje že prej!

VREME

od 29. marca do 8. aprila

Padavine pričakujemo okoli 29. marca in 4. aprila; v ostalem bo v glavnem lepo vreme.
Dr. V. M.

... pa srečno novo leto!« boste morda porekli ob pogledu na tole fotografijo, lahko pa bi kdo še pristavil: »Ali je niste vzeli iz arhiva starih klišejev?« Ne, to je letošnja pomlad! Takole je bilo v tork zjutraj na vrhu Gorjancev! Na Vahti leži 40 cm novega snega, ki je zapadel od 21. do 25. marca 1962. Kaže, da so pomlad res zadržali na ceni, kakor smo pred kratkim slišali lepo zgodbo v oddaji za mladino v ljubljanski RTV...

IEV v Semiču

SE Približuje prvi milijardi

Neprestana rast kolektiva in povečana vrednost proizvodnje nalaga vodstvu semiškega obrata IEV in njeni sindikalni podružnici nove naloge. V 10 letih se je kolektiv povečal na 235 zaposlenih. V tem času pa se je tudi povečala proizvodnja. Letošnji plan celo predvideva 784 milijonov dinarjev bruto proizvoda, kar predstavlja spodbuden uspeh na poti k prvi milijardi. Kolektiv, ki ga predstavlja predvsem ženska delovna sila, izdeluje že od samega začetka kondenzatorje raznih vrst, največ za potrebe električne in avtomobilske industrije. Izdelki morajo biti strogo kvaliteten, to pa se lahko doseže le z izredno vestnostjo in natančnostjo pri delu. Kolektiv ni vseeno, kaj menijo o semiških izdelkih potrošniki, zato skrbijo predvsem za to, da pridejo na trg res prvovrstni izdelki.

V načrtu imajo razširitev proizvodnje, ker bodo začeli izdelovati nove predmete. Vendar morajo najprej obnoviti celotne delovne prostore. Prvi del obnove se bo pričel že letos. Postavili bodo novo industrijsko halo in jo opremili s stroji. Po končani rekonstrukciji se bo proizvodnja povečala za 100 odstotkov, v obratu pa bodo zaposlili le 40 odstotkov novih delavcev.

Proizvodni postopek zahteva dobre strokovnjake, podjetje pa jih še nima dovolj. Stipendira sicer nekaj študentov, vendar to ne zadostuje. Kolektiv skrbi za

izobraževanje na delovnem mestu. Organizirajo strokovne tečaje za pridobitev kvalifikacije. Tak tečaj prav te dni obiskuje 20 delavk.

Pri vsem tem delu pa nikakor ni opaziti ozkosti, zaprtosti v kolektivu in usmerjanja kolektiva le v proizvodnjo. Prav iz vrst kolektiva je prišla pobuda za ustanovitev radica-materskega društva v Semiču, ki že uspešno deluje. Zanj je veliko zanimanje med mladino, zlasti med vaškimi mladinci, ki imajo sicer malo razvedrila.

O tem, da je kolektiv dosegel napredek na vseh področjih dejavnosti, je 13. marca spregovoril tudi občinski zbor sindikalne podružnice. Hkrati je podružnica pohvalila najbolj delavne člane.

Precej tehtna je bila razprava o otroškem varstvu, ki bi ga bilo treba urediti v Semiču. Veliko je žena in mater, ki ne vedo kam z otroki, ko gredo na delo. V anketi so delavke IEV odločno povedale, da je treba temu vprašanju priti do konca. Na občnem zboru so potem osnovali 5-člansko komisijo, ki ima nalogo, čimprej urediti vprašanje otroškega vrta.

Ze dalj časa pri IEV uspešno deluje obrat družbene prehrane. Lani so pripravili 26.506 toplih obrokov za zaposlene. Hrana je poceni, saj pridelajo precej na domači ekonomiji, ki jo delavci prostovoljno obdelujejo v prostem času. Letos so sklenili, da bo vsak delal na ekonomiji najmanj 10 ur.

Kolektiv, kakor smo že rekli, ni vezan le na svoje probleme, ampak pomaga tudi drugim. Tako sta se lani obrat IEV in mizarska delavnica v Semiču dogovorila, da bosta opremila največji razred v semiški osemletki. V ta namen sta zbrala nad pol milijona dinarjev.

Na sejmišču nič novega

26. marca je bilo na sejem v Novem mestu pripeljanih 860 prašičev. Od teh je bilo 597 prodanih. Ker je bilo tokrat kupcev nekoliko manj kot običajno, so živinorejci pri cenah nekoliko popustili. Prašiči so bili naprodaj od 5.000 do 16.500 din.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

Te dni je bilo v Mariboru posvetovanje slovenskih ekonomistov. Posebno aktualna je bila razprava o ekonomsko organizacijskih in pravnih problemih in problemih upravljanja, ki nastajajo z decentralizacijo gospodarskih organizacij na ekonomske enote. Posebej so poudarili važnost proučevanja domačega in tujega tržišča, kar je prvi pogoj, če hočejo gospodarske organizacije dosežati večje proizvodne rezultate. Nadalje so poudarili, da bi se morali ne le v tehnologiji, ampak tudi v gospodarjenju čimbolj posluževati znanstvenih izsledkov. Zaradi tega bi bilo treba razne znanstvene ustanove in inštitute, ki se ukvarjajo z raziskovanjem, približati praksi.

Na posvetovanju so govorili tudi o tem, da je treba dvigniti gospodarstvo na višjo raven ekonomičnosti in da se mora čimprej vključiti v mednarodno delitev dela. Napeti je treba vse sile za povečanje izvoza. Osnovne rezerve za večji izvoz so v industriji, turizmu in tranzitnem prometu. Prizadevanja za povečanje izvoza pa niso potrebna le zaradi zmanjševanja deficita v plačilni bilanci, ampak predvsem zaradi podjetij samih, ki imajo na izbiro dvojce: ali znižati proizvodnjo ali začeti izvažati, ker domače tržišče ne more več vsrkati vsega blaga. Kolektivni ne bi smeli le ugibati, ali je izvoz rentabilen in če je premija dovolj ugodna, ampak bi se morali tudi vprašati: kakšna perspektiva se nam nudi, če bomo omejeni zgolj na domače tržišče? Izvažati bi bilo treba predvsem v tiste dežele, od koder uvažamo, ne pa obratno, kakor se to sedaj dogaja, tja, od koder najmanj uvažamo.

Skratka — v gospodarstvu je treba bolj izrabiti rezerve, ki jih je moč iztisniti iz mehanizma delitve dohodka. Od tega, kako bosta narasla proizvodnja in izvoz, je odvisen tudi tempo rasti družbenega in osebnega standarda.

Na seji Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS 20. marca so sprejeli zakon o dvojezičnih šolah in šolah z učnim jezikom narodnostnih manjšin ter predlog zakona o

zaključnem računu republiškega proračuna za leto 1961. V predlogu zakona o dvojezičnih šolah je posebno poudarjeno uresničevanje stvarne enakopravnosti manjšin.

Na posvetovanju v sekretariatu ZIS za ljudsko zdravstvo so ugotovili, da bi bilo treba uveljavitičasne predpise za kontrolo nad izdatki v zdravstvu. Predvsem bi bilo treba zajeziti naraščanje cen v zdravstveni zaščiti, ki je povzročilo lani izdatek novih 40 milijard din. O kvaliteti zdravstvenih uslug in njih cenah so govorili tudi na skupščini republiškega zavoda za socialno zavarovanje.

ČIMBOLJ IZRABITI REZERVE

Opozorili so, da kvaliteta zdravstvenih uslug še ne ustreza zvišanim cenam.

Zdravstvena služba se čedalje bolj usmerja v to, da bi v zdraviliščih izpopolnila zdravstveno organizacijo. Hkrati pa je tudi v interesu gostinsko-turističnega sektorja, da bi v zdraviliščih čimbolj povečali zdravstvene zmogljivosti, kajti pretežni del turistov — samoplačnikov prihaja v zdravilišča predvsem zato, da bi bili deležni zdravstvenih uslug. Zato bi bilo treba — tako so ugotovili na skupni seji Sveta za zdravstvo in Sveta za turizem LRS — hkrati z novogradnjami hotelov nujno poskrbeti tudi za razširjanje zdraviliških objektov.

Ker praznuje tovariš Tito 70. rojstni dan, bo letos praznovanje še posebej slovesno. Težišče proslavljanja bo v komunah, krajevnih skupnostih, šolah in delovnih kolektivih. Celotna pot zvezne štafete v Sloveniji bo dolga 745 kilometrov. Razen zvezne štafete bodo organizirali v vseh okrajih več kot 200 okrajnih in lokalnih štafet. V vseh krajih, skozi katere bo tekla štafeta, bodo številne prireditve. Velike slovesnosti bodo tudi v tednu mladosti od 20. do 27. maja.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Kakor je bilo pričakovati, je teroristična organizacija OAS v Alžiriji prešla v ofenzivo, da bi preprečila izvajanje evianskega sporazuma o prekinitvi ognja v Alžiriji. Do glavne akcije OAS je prišlo v mestih Alžiru, Oranu in Bonu. Toda če je OAS pričakovala, da si bo pridobila armado, se je hudo ušela. Francoska armada je namreč odločno nastopila proti teroristom in predsednik de Gaulle je pozval vojsko, naj odločno zatre upor.

Toda boja kljub temu še ni konec in žrtev je veliko. Zdaj se maščuje prejšnja prizanesljiva politika zakonitih oblastev do OAS, ki je računala na podpis sporazuma in se je dobro založila z orožjem in strelivom za končni obračun. Toda ne samo to: v precejšnji meri se ji je posrečilo izpodkopati zakonito francosko oblast in napeljati svoje niti v vse vojaške oddelke in v upravno službo.

Danes že lahko govorimo, da je poglaviti cilj OAS propadel. Tej organizaciji se ni posrečilo pridobiti armade na svojo stran in ne nahajskati Alžircev muslimanov, da bi v povračilo za krvave oasovske zločine začeli tudi sami pobijati evropske prebivalstvo brez razlike. In to je brez dvoma njihov največji neuspeh.

Iz poročil francoskih in tujih novinarjev iz Alžirije je razvidno, da je muslimansko prebivalstvo pokazalo naravnost zglodno disciplino, da poslušna navodila začasne alžirske vlade in da z ničemer ne ogroža dosedanjih pridobitev narodnoosvobodilnega boja, izvojevanih bodisi

na bojišču ali za zeleno mizo. Se več, iz vseh krajev v Alžiriji so prišla poročila, da se je muslimanska in evropska mladina začela bratiti po podpisu sporazuma v Evianu. To je brez dvoma spodbudno znamenje, ki priča o zrelosti tako težko preizkušenega alžirskega ljudstva in je hkrati porok, da utegne obdobje do referendumu in razglasitve neodvisne in suverene Alžirske republike poteči brez večjih pretresov in krvoprelitja.

V Zenevi še niso dosegli nobenega napredka. Zunanji ministri velenil so se poslovlili in prepustili kon-

nju. Toda tudi to sodelovanje je odvisno od sporazuma v Zenevi. Brez sporazuma o prepovedi atomskih poskusov ni mogoče govoriti o plodnem sodelovanju v vesolju — praviijo v Moskvi.

Zastoj v Zenevi je mogoče prebroditi. Morda bi bila za to celo potrebna konferenca na vrhu — to je sestanek šefov držav ali premierov prizadetih držav, ki je očitno tako pri srcu Hruščevu, da je dolgo vztrajal pri tem, da bi se morala zenevska konferenca 17 držav sploh začeti ob udeležbi najvišjih predstavnikov, in je šele pozneje privolil v konferenco na ravni zunanjih ministrov.

OBRAČUN Z OAS

ferenco svojim namestnikom. ZDA in ZSSR trdno vztrajata pri svojih stališčih: prva zahteva učinkovito nadzorstvo nad izvajanjem morebitnega sporazuma o prepovedi atomskih poskusov, druga zahteva predvsem prepoved poskusov. Indijski predlog, ki ga je sprožil Krišna Menon, da bi vzpostavili kontrolne postaje na ozemlju nevtralnih in izvenblokovskih držav, ni bil sprejet.

In vendar ni mogoče govoriti o popolnem zastoj. Znano je, da je na obeh straneh doživela lep sprejem zamisel o ameriško-sovjetskem sodelovanju v vesolju. Tako Hruščev kot Kennedy sta izrekla več spodbudnih besed o tem sodelova-

Zahod bi bil pripravljen sodelovati na vrhunski konferenci, če bi napredek, dosežen v Zenevi, opravičeval sklicanje take konference. Napredka pa ni bilo. Pač pa ni dvoma, da se po diplomatskih kanalih nadaljujejo razgovori, medtem ko ostane zenevska konferenca odprta.

V kratkem je tudi pričakovati, da bo berlinsko vprašanje spet bolj stopilo v ospredje. O tem sta se na zadnjem sestanku menila tudi ameriški zunanji minister Rusk in sovjetski zunanji minister Gromikov. Nihče ne omenja več nobenega roka, do katerega bi bilo treba rešiti to vprašanje, kar pa ne pomeni, da vprašanje ni dozorelo in da ga bo mogoče še dolgo odlagati.

TAM-TOMOS-IMV na oddaji »Aplavz za tri«

Mladinska organizacija mariborske tovarne avtomobilov TAM je 17. marca priredila zabavno revijo pod naslovom »Aplavz za tri«. Poleg domačinov so na oddaji nastopili tudi mladinci novomeške tovarne IMV in tovarne Tomos iz Kopra. Pred številnim občinstvom v kino dvorani na Tezmem so se mladinci treh podjetij pomerili v znanju, spretnosti in popevkah. Na reviji so nasto-

pili še gostje »Duo Hani« iz Zagreba, »Duo Murkov« in mariborski humorist Dušan Mevlja. Zmagovalec troboja med mladinci omenjenih podjetij je novomeški IMV.

Dan po prireditvi so si udeleženci javne oddaje ogledali elektrarno Falu in odšli na izlet na Pohorje.

Mladinci iz IMV so ponosni na svoj uspeh in se zahvaljujejo za pomoč upravi podjetja in organizacijam. Pri-

čakujejo, da bo polno razumevanje tudi septembra, ko bo prireditelj podobne oddaje mladinski aktiv IMV.

A. D.

Sklad za 600-letnico Novega mesta

Novo mesto bo 1. 1965 praznovalo 600-letnico, odkar je dobilo mestne pravice. Ljudski odbor je sklenil s namenom, da bi bilo mesto dovolj dostojno in svečano urejeno, že zdaj pričeti zbirati sredstva, ki se bodo stekala v poseben sklad.

Francija je sklenila odpoklicati svojega veleposlanika v Moskvi, hkrati pa je naprosila sovjetskega veleposlanika v Parizu, naj zapusti Francijo, ker je ZSSR de jure priznala začasno alžirsko vlado. Diplomatski odnosi med Francijo in ZSSR so se tako omejili na odpravnost poslov.

Argentinski predsednik Arturo Frondizi se je kljub hudi krizi, ki je nastala po volitvi zmagi pristahev prejšnjega diktatorja Perona, še obdržal na vladi. Izjavil je, da namerava ostati na položaju predsednika republike še v prihodnje.

Indonezijski predsednik Sukarno je sklenil začasno pretrgati tajna nkozemsko-indonezijska pogajanja o Zahodnem Iriranu, ki so ob posredovanju ZDA potekala v bližini Washingtona.

Na Cipru so uvedli stanje pripravljenosti zaradi bombnih atentatov v dveh turških džamijah v grški četrti Nikozije.

Umri je švicarski fizik profesor Auguste Piccard, rojen v Baslu leta 1884, ki je prvi z balonom dosegel višino 16.000 metrov. Potem se je posvetil morskim globinam in med obema svetovnjima vojnama zgradil batiskaf, s katerim je dosegel rekordne globine.

Po burni debati v parlamentu je predsednik sirske vlade Maruf Davalibi izjavil, da vlada v sedanjih okoliščinah ne more odpraviti izrednega stanja in obnoviti javne svobosčine.

Predsednik kongoške republike Kasavubu je izjavil v parlamentu v Leopoldvillu, da bi bilo treba nekoliko spremeniti ustavo in omogočiti večjo »decentralizacijo« Konga. To njegovo izjavo spravljajo v zvezo z njegovimi pogajanjimi s Combejem, ki zahteva popolno avtonomijo za Katango.

Sovjetski akademik Sedov je zanikal trditve »Washington Post«, da se je pri neuspelih izstrelitvah raket v vesolje ponesrečilo pet sovjetskih kozmonavtov.

Zahodnonemški Bundestag bo ustanovil poseben odbor, ki bo proučil obtožbe proti obrambnemu ministru Straussu, da je zlorabil svoj položaj v osebne namene.

Avstrija je predlagala Italiji, da bi v kratkem obe državi obnovili pogajanja o Tirolski.

NAROČNIKI: pri vsaki spremembi naslova nam javite svoj prejšnji in novi naslov!

ZDRUŽIMO VSE SILE ZA NADALJNI RAZVOJ OKRAJA!

Nadaljevanje s I. strani)

nih interesov in naporov za reševanje ključnih problemov. Prav zato je treba razvijati različne oblike ustanavljanja medobčinskih skladov. Razen združevanja sredstev v okrajnem družbenem investicijskem skladu in združevanja bančnega sistema je bilo nujno potrebno ustanoviti:

— skupni sklad za investicije v šolstvu, kjer naj bi bile vključene vse komune,

— sklad za financiranje izgradnje bolnišnic in

— medobčinski gozdni sklad.

Le tako bomo v teku let rešili probleme, ki so izredno pomembni za posamezne občine in za okraj kot skupnost komun, samo tako bomo tudi lahko zagotovili uspešen razvoj posameznih služb. Težave, ki nastajajo v zadnjem času, ker se ne zavedamo koristnosti takih akcij, že kažejo, kako škodljivo je stiskati komune v ozke občinske meje. S tem ne škodujemo samo skupnim interesom, temveč predvsem tudi sebi.

tiko v vodnem režimu. Nerazumevanje nekaterih občin to razbija, hkrati pa se pojavljajo zahteve, naj jim skupnost pomaga. Čuli smo: »Imamo močan vodni sklad, da nam skupne akcije niso potrebne!«

Nevsklajene naloge v občinah vodijo tako daleč, da bo treba ponekod energično poseči vmes in zamenjati taka politična in oblastna vodstva v občinah. Tu gre za podcenjevanje vsakega drugega človeka izven občine, ki dela v upravi in gospodarstvu. Za tako stanje pa so v prvi vrsti odgovorna politična vodstva nekaterih občin. Lahko trdimo, da gre v teh primerih za podpihovanje in ustvarjanje zmede, za zavestno razbijaško akcijo, kjer hočejo posamezniki kakorkoli doseči, da bi

ostali v okraju še naprej nerazviti! Sem sodi tudi vprašanje ustanavljanja komunalnih bank. Da smo sposobni poiskati vsako priložnost, ki nam te enotne akcije lahko razbije, vidimo v nešteti primerih. Zato bo treba energično odstraniti tista občinska vodstva, ki tega nočejo ali ne morejo razumeti, saj mora tako razbijanje skupnih interesov vsak pamenten človek obsoditi. Oba zbora OLO morata o tem javno spregovoriti. (Ploščanje). Seveda pa nisem nikak zagovornik okrajnega centralizma. Vsi ti odnosi morajo nastajati na medsebojnih dogovorih vseh občin, saj gre za medobčinska vprašanja, za konkretno sodelovanje občin, niso pa to okrajne stvari!

KOMUNE IN KMETIJSTVO

Resolucija posebno poudarja povečanje kmetijske proizvodnje v družbenem sektorju. Modernizacija kmetijske proizvodnje in socialistična preobrazba vasi zahtevata večje družbene obrate s specializacijo proizvodnje. Investicije v kmetijstvu naj bi letos presegle milijardo in 700 milijonov dinarjev. S tem bomo postavili temelje za specializirano farmsko vzrejo goved in prašičev. Investicije pa so nujno pogojene s pridobivanjem novih zemljišč v družbenem sektorju.

Tako široke naloge pa lahko rešimo v okraju samo s pomočjo vseh družbeno-političnih sil. Prav posebne naloge so na področju kmetijstva pred komuni, ki so se doslej za to še premalo zanimale. Skrbno je treba gojiti in izboljšati kooperativne odnose z zasebnimi kmetovalci, posebno še, ker je pretežni del obdelovalne zemlje v njihovi lasti. Odnose med zadrugo in zadrugniki je treba učvrstiti s tem, da dosežemo večje uspehe in višjo tržno proizvodnost v kmetijstvu.

Zagotoviti je treba tudi gospodarjenje z zasebnimi gozdovi, zaradi česar bo nujen postopen prenos gozdarjenja z njimi na spodarjske gospodarske organizacije. Program blagovnega prometa z lesom bo treba brezpogojno

uresničiti. Kupčija z lesom ni stvar zasebnega lastnika, temveč skrb družbe! Žage venecianke so postale sredstvo različnih spekulacij, na njih pa z

»Mar bodo priporočila OLO glede nujnih ukrepov v šolstvu ostala pri ljudskih odborih občin in v gospodarskih organizacijah samo mrtva črka, le navodilo na papirju? Se taka občinska vodstva sploh zavedajo izredne odgovornosti, ki jo s takim pasivnim stališčem prevzemajo pred svojimi volivci?« je med drugim dejala podpredsednica OLO inž. Vilma Pirkovič na seji obeh

nesodobnim žaganjem uničujemo na tisoče kubikov lesa. S temeljito revizijo je treba na tem področju takoj napraviti red.

NEREŠENA URBANISTIČNA VPRAŠANJA NAS ŽE STISKAJO

Odbornik Franc Košir je razpravljal o nejasnosti glede investicijskih sredstev. Opozoril je, da morajo vsaj občinski centri načelno rešiti glavna vprašanja urbanistične politike. Nastajajo težave glede zadržanih načrtov, pri čemer pa bi kazalo nekatera zakonska določila prilagoditi občinskim razmeram.

Glede pripomb o lokacijah je predsednik Niko Belopavlovič pripomnil, da nam divje gradnje ogromno škodujejo, zato republiške inšpekcije čvrsto vztrajajo pri zakonu. Novomeška komuna ima glede tega že velike težave, čeprav delajo na tem s polno paro. Zato resolucija zlasti opozarja na izreden pomen urbanistične ureditve in na dolgoročno planiranje. Glede investicij je predsednik pojasnil, da je politika skladov šele sedaj jasna, mnogo investicijskih programov pa imamo vloženi na banki.

Odbornik Stane Nunčič je obrazložil nizek odstotek letošnjega nadaljnega razvoja industrije občine Videm-Krško. Glede očitka

o združevanju skladov je dejal, da je ObLO Videm-Krško imel razumevanje za skupno akcijo glede steklarne, bolnišnice, gozdnega sklada, medtem ko je glede šolskega sklada položaj tak, da občini kljub 50 odst. dotaciji manjka še vedno 75 milijonov dinarjev. Če je položaj tak, občina glede šolstva ne more iti na združevanje. Glede komunalne banke je dejal, da so lani v njihovi KB obrnili vsak dinar po trikrat. Vprašal je, če bi to bilo mogoče tudi v obliki združenih komunalk. Med KB ni zaupanja, ne znajo ali pa ne morejo si medsebojno hitro pomagati, meni pa, da je pet KB vendarle preveč.

Odbornik Ludvik Golob je razpravljal o medobčinskih skladih za sodelovanje in opozoril, da sredstva za komunalna podjetja, obrt, trgovino in delno za gostinstvo niso na razpolago in je malo verjetno, da bi zanje kaj dobili. Predlagal je, da bi določili del sredstev iz občinskih skladov tudi za panoge, ki ne bodo deležne pomoči iz skladov zveze in republike.

»Preko moči občin in okraja ne moremo iti...«

Na skupni seji obeh zborov OLO je tovariš Jože Borštnar, podpredsednik republiškega sveta sindikatov Slovenije, spregovoril o gospodarskem položaju. Med drugim je dejal, da moramo na resolucijo, proračun in plane podjetij gledati zelo realno, da bi namreč z uresničevanjem letošnjih nalog kar najbolj prispevali k zmanjševanju dolgov, za večji izvoz in vsestransko višjo proizvodnjo. Na vsak način je treba napeti vse sile, da bi odkrili in uporabili vse gospodarske rezerve. Odnose v kolektivih je treba učvrstiti in povsod uvesti smotno gospodarsko varčevanje, vse zakonske predpise in uredbe pa moramo dosledno uresničevati.

Ko je razpravljal o sprejetju resoluciji, je poslanec Jože Borštnar med drugim opozoril, da je treba rešiti probleme šolstva in proračuna brez sentimentalnosti. Preko moči naših občin in okraja ne moremo iti, če pa hočemo učinkovito rešiti šolstvo, bo treba kje drugje kaj črpati. Ničesar ne skrivajmo občanom glede položaja v komuni, hkrati pa tudi ne pozabimo, da imamo povsod še rezerve in da zlasti glede izvoda še nismo naredili vsega, kar bi lahko. — Pri vsem delu naj nas spoštovanje predpisov in zakonov podpira, da bomo uresnili letošnje naloge!

je in oprema — vse to je skupen problem.

Rešitev je v tem, da v proračunu zagotovimo maksimalno možne vsote za šolstvo in da prispevajo organizacije to, kar je treba dati za strokovno šolstvo. Prikazana situacija nikakor ni pretirana ali črno-gleda. Ze sprejeta priporočila pa je treba dosledno uresničiti.

O šolstvu, vzgoji mladine, pomožnih šolah in drugih vprašanjih s tega področja je nato razpravljalo še več odbornikov. Odbornik Viktor Zupančič je opozoril, da grede ponekod razprave o šolstvu že v negativno smer in se nekateri prosvetni delavci ob tem postavljajo na pasivno stališče. Vse preveč je že bilo besed, treba pa se bo

NA RAČUN ŠOL NEČEMU ODPOVEDATI

V občinskem planu bo treba jasno povedati: prvo je človek, pa četudi ostane kakšna cesta še pet let brez asfalta. Beg učiteljskega kadra moramo preprečiti zdaj, ko nam že tako manjka 180 učiteljev. V komuni se bo treba tej ali oni stvari začasno odpovedati. Včasih napačno razumemo decentralizacijo.

Vprašati se moramo, kaj je ceneje in boljše, pa bomo ugotovili, da nam tudi pametna, med občinami do-

govorjena začasna centralizacija lahko samo krepi komune. Glede šolstva pa komune morajo sprejeti konkretne sklepe, čemu se začasno odpovedujejo.

Odborniki so nato razpravljali tudi o nekaterih kmetijskih vprašanjih, o skrbi za stare ljudi v oddaljenih krajih, o načinih odkupa zemljišč, o stanju v premožnostih in podobno.

Resolucija je bila nato sprejeta.

ZA RAZŠIRJENO KMEČKO ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE TRENUTNO ŠE NIMAMO POGOJEV

Ko sta oba zbora OLO nadaljevala skupno sejo, se je odbornik tov. Povše zanimal, kako je glede možnosti za razširjeno kmečko zavarovanje. Tovariš Miha Počrvina je pojasnil planske in letošnje spremembe ne dajatve za kmečko zdravstveno zavarovanje. Dejtal je, da bi po sedanjih podatkih bilo treba plačati povprečno nekaj čez 4000 din na osebo za razširjeno kmečko zavarovanje, da pa za tako zava-

rovanje trenutno v okraju nimamo dovolj strokovnega kadra. Nekateri sosednji okraji tako zavarovanje že imajo, vendar je pri njih odstotek kmečkega prebivalstva (Ljubljana) že zelo nizek in je tudi obdavčitev popolnoma drugačna. Odborniki so nato predlagali, da bi občinski odbori SZDL o tem vprašanju razpravljali, na enl izmed prihodnjih sej OLO pa bo obrazložena celotna problematika kmečkega zavarovanja. O tem bomo v kratkem več pisali tudi v Dolenjskem listu.

Na koncu skupne seje je predsednik OLO tov. Belopavlovič izrekel zahvalo uslužbencem OLO, ker so kvalitetno pripravili gradivo za to pomembno sejo.

Upravni odbor
GOSTINSKE ZBORNICE
ZA OKRAJ NOVO MESTO

razpisuje
delovno mesto

finančnega
inštruktorja

Pogoji: Višja šolska izobrazba in večletna praksa v finančni stroki. Nastop službe takoj ali po dogovoru.

Razpis velja do izpolnitve delovnega mesta.

RAZPRAVA O RESOLUCIJI

Na problem komunalnih bank v okraju je prvi opozoril odbornik Tone Pirc in dejal, da bi si o poslovanju komunalnih bank najprej morali ustvariti jasno sliko in sprejeti načela, kaj je boljše oz. gošpodarnejše za komune in okraj. Takoj nato je opozoril na izredno obširne naloge, ki jih ima letos v kmetijstvu družbeni sektor. Medtem ko so naloge že določene, pa za njihovo

uresničitev marsikaj še ni zagotovljeno. Gre predvsem za stanovanja delavcev na obratih KGP, kjer že od lanske jeseni ni rešeno vprašanje lokacije in gradbenih dovoljenj za montažne hišice. Gre za nujno odločitev: ali zgraditi stanovanja ali pa se odreči planu. Opozoril je tudi, da je treba spreminiti nekatere predpise glede izdajanja gradbenih dovoljenj.

ZAKAJ SO PRIPOROČILA 2 SEJ OLO GLEDE ŠOLSTVA OSTALA LE NA PAPIRJU?

Podpredsednica OLO inž. Vilma Pirkovič je opozorila na izredno težak položaj v šolstvu. Čeprav je OLO na dveh sejah razpravljalo o teh problemih, so njegova priporočila komunam žal ostala le na papirju. Vprašamo se, kje je odgovornost ljudskih odborov pred občani? 18 šol je že zaprtih; 100 prosvetnih delavcev bo šlo drugam, po aprilskem razpisu pa verjetno še precej več. Resna nevarnost je, da bo v jeseni 30—40 odst. šol zaprtih. Kader beži iz okraja zaradi nizkih plač. OLO je priporočil 15 odst. povišanje oziroma toliko, da bi ustrezalo razmeram v sosednjih okrajih. Drugje grede na 20, 25 in celo 30 odst. povišanje plač prosvetnih delavcev, zato nam uhajajo tja. Materialni pogoji šol so neurejeni. Za obnavljanje šol ni denarja, prav tako ne za nove gradnje. Stiska je za stanovanja. Kaj so ljudski odbori naredili, da bi tako stanje izboljšali? Proračuni ObLO se bodo povišali za 25 odst., osebni dohodki prosvetnih delavcev pa sa-

mo za 15 odstotkov. Če bi v isti meri povečali izdatke za šolstvo, bi zdaj večine teh problemov ne bilo.

V strokovnem šolstvu je položaj še težji. Kaže, da bodo nekatere strokovne šole ostale brez kadra. Se to, kar imamo, bo ostalo brez predavateljev. Kam bodo šli naši otroci po končani osemletni šoli? Volivci bodo prej ali slej resno vprašali: »Odborniki, kaj ste napravili za šolstvo?« Nekdo bo moral dati odgovor, odgovornost bo treba prevzeti!

Na priporočilo, da bi gospodarske organizacije prispevale 1 odstotek svojih dohodkov za financiranje strokovnega šolstva, je večina podjetij odgovorila z molkom. Kje je politični posluš teh organizacij, ko nam grozi likvidacija sedanjih strokovnih šol? Kaj so naredile glede tega politične organizacije v občinah? Ukinitve sklada za šolstvo seveda ni rešitev. Če namreč več prispevamo za plače, pa ne gradimo novih šol, spet spodkopujemo problem šol v okraju. Osebni dohodki, investici-

NERAZUMEVANJE NEKATERIH OBČIN RAZBIA ENOTNOST KORISTNIH AKCIJ, ZATO GA MORAMO PREPREČITI!

Sekretar OK ZKS Franc Pirkovič je kot drugi govornik v razpravi opozoril na tisti del resolucije, ki govori o skupnih, medobčinskih skladih prepotrebnih investicij za šolstvo, izgradnjo bolnišnic in za gozdarstvo. Dejtal je, da so v zadnjem času težave, ker ni razumevanja za koristnost takih akcij. Vsi poznamo veliko korist naše demokracije in decentralizacije, ob čemer pa vendarle ni med nami človeka, ki bi mogel reči, da lahko

živi in dela sam zase, da ga sosed nič ne briga. Vse navedene akcije so usmerjene k hitrejšemu skupnemu namenu: gre za celovito napredek našega področja. Ze na začetku pa se akcija izrojeva. Tako bina primer v petih ali šestih letih z medsebojnim sodelovanjem občin lahko zgradili nujno potrebne šolske prostore. To velja tudi za obe bolnišnici v okraju. Enaka načela še zlasti veljajo za nujno potrebno enotno gospodarsko poli-

Uveljavljanje zakonitih pravic Mladi: z delom se bomo pokazali

Letos 1. januarja je bil v Novem mestu ustanovljen Zavod za pravno pomoč; pobudo zanj je dal ObLO v Novem mestu, pri čemer ga je podprl tudi OLO v Novem mestu. Čeprav je sedež novega zavoda v Novem mestu, sega njegov delokrog na področje našega okraja in bi mu prav lahko rekli tudi kar medobčinski zavod. Naprosili smo direktorja zavoda tovariša JANEZA LAVRIČA, da je odgovoril na nekaj naših vprašanj, kar bo nedvomno zanimalo vse naše bralce in naročnike.

Tovariš direktor, kako je s pravno pomočjo državljanom v našem okraju? Ne manjka kritičnih pripomb, da je take pomoči premalo, da nekatere pravna področja zastajajo oziroma da zanje ni mogoče dobiti pravne pomoči.

Dosedanje oblike pravne pomoči že nekaj let niso več kos nalogam v naši družbi, posebno pa ne razvoju našega prava. Sodišča in upravni organi so mogli v tem pogledu storiti le malo; nudili so predvsem najnujnejše pravne nasvete iz lastnega delokroga, pri čemer so opravljali delo pravnega svetovalca le kot postransko delo. Tudi individualna advokatura ni mogla zadovoljiti vseh potreb po pravni pomoči, bodisi iz objektivnih ali subjektivnih razlogov. Objektivno je število odvetnikov še vedno premajhno, da bi mogli opraviti vse zahtevano delo, subjektivno pa je naše pravo tako široko, da je nemogoče enemu samemu strokovno še tako usposobljenemu in prizadevnemu človeku obvladati vse pravne veje.

Tak je splošen položaj v slovenskem merilu, še bolj kritičen pa je na Dolenjskem. Pravnih kadrov primanjkuje, tako v gospodarstvu in upravi, kakor v sodstvu in odvetništvu. Število odvetnikov, torej pravnikov, ki se z dajanjem pravne pomoči bavijo poklicno, je v našem okraju premajhno. Odvetniki so se usmerili pri svojem delu skoraj izključno v pravosodno pravo, glede pravne pomoči v delovnem, socialnem, pokojninskem, invalidskem, upravnem pravu in v sorodnih pravnih vejah pa so stranke ostale skoraj brez pravne pomoči. Pri tem ne smemo prezreti dejstva, da potrebujejo tovrstno pravno pomoč prav državljanji, ki so v večini primerov socialno najbolj šibki in da so ostali skoraj brez zaščite borci in invalidi NOB.

Pravna pomoč je pomembno vprašanje tudi za gospodarske organizacije, vemo pa, da je v naših kolektivih le premalo pravnikov. Kaj menite glede tega, saj poznate razmere v okraju?

V okraju je le malo tako velikih podjetij, da bi jim gospodarski račun dovoljeval zaposliti in plačevati pravniko na delovnem mestu pravnega referenta. Kolikor pa je takih podjetij, zaradi pomanjkanja pravnega kadra ne morejo dobiti izvežbanega pravnika. Pri takem stanju so si gospodarske organizacije pomagale, kakor so vedele in znale, ter mnogokrat delale napake, ki so jih stale težke milijone. V pravadah so podjetja iskala odvetnikovo pomoč pretežno šele takrat, ko je bila zadeva že dokaj zavožena in zato pravna pomoč neučinkovita. Posledica prepozne pravne pomoči pa je bila, da so bili vodilni ljudje v gospodarskih organizacijah mnenja, da se odvetnika sploh ne splača najemati, saj tudi on zadeve ni mogel rešiti.

Ni pa vprašanje zastopanja edino kritično vprašanje nudenja pravne pomoči gospodarskim organizacijam. Enako važna, če ne še važnejša, je pravna pomoč pri pravni

obdelavi notranjih predpisov gospodarskih organizacij, to je njihovih pravil, pravilnikov itd. Na te probleme so že večkrat opozorile politične organizacije in sindikati, prav o teh vprašanjih je tekla razprava tudi na nedavnem posvetovanju pri republiškem odboru sindikatov.

Kakšen je potemtakem glavni namen novega zavoda za pravno pomoč v Novem mestu?

Pri takem stanju pravne pomoči se je občinski ljudski odbor Novo mesto ob podpori okrajnega ljudskega odbora odločil ustanoviti organizacijo in nudenje pravne pomoči. Ustanovljen je bil Zavod za pravno pomoč v Novem mestu, ki je začel delati 1. januarja 1962. Iz pravil zavoda vidimo, da so njegove naloge predvsem: po odvetnikih in pravnikih nuditi pravno pomoč državljanom, hišnim svetom in stanovanjskim skupnostim, zavodom in družbenim organizacijam ter gospodarskim organizacijam in združenjem za uveljavljanje in varstvo njihovih zakonitih pravic.

Kljub temu, da je zavod ustanovil občinski ljudski odbor v Novem mestu, je delokrog zavoda območje novomeškega okraja.

Zvedeli smo, da bo novi zavod nudil tudi brezplačno pravno pomoč, posebno še članom združenj borcev NOV. Prosimo, povejte še o tem kaj.

Zavod se je takoj po ustanovitvi lotil reševanja osnovnih nalog tako, da je pritegnil k sodelovanju dva odvetnika, ki v zavodu stalno delata, ter vrsto zunanjih sodelavcev strokovnjakov za posamezne pravne panoge. Sklenil je dalje z občinskim ljudskim odborom v Novem mestu pogodbo, s katero se je zavezal nuditi brezplačno pravno pomoč:

— neimovitim državljanom — občanom občine Novo mesto — ki predložijo od uprave za dohodke ObLO Novo mesto izdano potrdilo, iz ka-

terega je razvidno, da nimajo sredstev za uveljavljanje svojih pravic;

— socialno šibkim državljanom, katerim izda organ ObLO Novo mesto, pristojen za socialno varstvo, potrdilo, da nimajo sredstev za uveljavljanje svojih pravic;

— članom združenja borcev za zaščito pravic, ki jih dajejo zakonita določila borcev NOB. Ti se morajo izkazati z napolniom občinskega odbora ZB;

— članom invalidske organizacije za zaščito pravic invalidov, če se izkažejo z napolniom občinskega odbora ZVVI.

To pravno pomoč, ki obsega tako dajanje pravnih nasvetov kakor tudi sestavljanje vlog in listin ter zastopanje pred sodišči, organi in organizacijami, bodo dobivali interesi v prostorih zavoda.

Direktor novega zavoda je Janez Lavrič

da, ki so začasno v drugem nadstropju Zdravstvenega doma v Jenkovi ulici 1.

Povedati moram še, da bo to pravno pomoč plačeval zavodu ObLO Novo mesto in da je torej prispevek občine občanom za uveljavljanje njihovih pravic znaten.

Smatram, da bi bilo tudi v interesu drugih občin v našem okraju in njihovih občanov, da bi podobne pogodbe sklenili z zavodom tudi drugi občinski ljudski odbori.

Kako je steklo delo novega zavoda po ustanovitvi? Ali ljudje že poznajo vaše poslovanje, kako gledajo na vaše usluge gospodarske organizacije in zbornice?

Po prvih dveh mesecih dela ugotavljamo v zavodu, da je interes tako državljanov kakor organizacij za reševanje pravnih vprašanj preko zavoda razmeroma ve-

lik. Z zavodom so že naše stik nekatere gospodarske organizacije tako v zastopniških zadevah kakor pri obdelavi svojih notranjih predpisov. Precej interesa za sodelovanje je tudi pri okrajnih zbornicah, predvsem pa se za sodelovanje zanima Okrajna zbornica za kmetijstvo in gozdarstvo, in sicer zase in za svoje člane. S hišnimi sveti in stanovanjskimi skupnostmi pa še nismo začeli sodelovati.

Prepričan sem, da bo naš zavod že v teku letošnjega leta ugotovil obseg dela, od česar je namreč odvisna ne samo notranja organizacija zavoda, marveč tudi kvaliteta pravne pomoči. Kvalitetna pravna pomoč je odvisna zlasti od pravilne notranje organizacije, od specializacije pravnikov na posamezne pravne panoge in od števila uravnikov.

Ko bo rešeno še vprašanje delovnih prostorov, kajti sedanjí so največja ovira za uspešno delo, sem prepričan, da bo zavod v celoti zaživel in v kratkem času popolnoma upravljal svoj obstoj.

Pred občinskimi konferencami RK

Pravkar potekajo občni zbori krajevnih organizacij RK. Takoj ko bodo opravljeni, bodo morali občinski odbori RK pričeti temeljito pripravljati letne občinske konference. Na sejah izvršnih odborov občinskih vodstev bodo pretresli problematiko, iznešeno v krajevnih organizacijah, ter njihove občne zbere ocenili. Poročila na občinskih letnih konferencah RK naj zajamejo celotno dejavnost organizacije, še posebej pa delo posameznih komisij s posebnim ozirom na zdravstveno svetlo. Najpomembnejše naloge v letošnjem letu bodo: krvodajalstvo, delo z mlečnimi

Novi prispevki za bolnišnici v Brežicah in Novem mestu

Občina BREŽICE: Izvozno trgovsko podjetje »Vino«, Brežice.

Občina ČRNOMELJ: ni novih.

Občina METLIKA: ni novih.

Občina NOVO MESTO: »Novoles«, Novo mesto, Železniško transportno podjetje Novo mesto, »Kovinar« Novo mesto, Okrajni zavod za socialno zavarova-

Točna je ugotovitev, da se mladina v podjetjih zanima za življenje okrog sebe. Izvoljena je v upravne odbore, delavske svete, odbore sindikalnih organizacij, vodstva političnih organizacij v podjetju in podobno. Vendar še v mnogih primerih prevladuje mišljenje, da sklepi DS ali upravnega odbora ne »smemo« v javnost, zato je tudi mladina zelo slabo obveščena. Primeri povedo, da se mladinski aktiv podjetja najraje pridruži sindikalni podružnici, manj pa ZK. Zato je povsem razumljivo, da nima dovolj močnega političnega glasu.

V sodobni proizvodni mrzlici najdejo mladinci zelo malo časa za izobraževanje. Zato prevladuje nezainteresiranost za pridobitev kvalifikacij. V tovarni zdravil »Krk« n. pr. 105 mladincev z nepopolno osemletno šolsko izobrazbo. V podjetju so organizirali večerno šolo. Čeprav so ugodnosti izredne, se šola le 12 ljudi (!). Na splošno je zelo nepopolno družbeno-ekonomsko izobraževanje dasiravno potrebujemo vedno več strokovnjakov s tako izobrazbo.

Proizvodne konference so najnovejša oblika mladinskega dela v podjetju. Žal nikakor ne morejo zaživeti, čeprav je njihova vloga dolo-

kuhinjami, zdravstveno prosvetni tečaji ter enostavna nega bolnikov in prva pomoč. O kadrovskem sestavu novih občinskih vodstev pa naj se občinski odbori RK pred sestavljanjem kandidatnih list pogovore z občinskimi odbori SZDL, saj je od sposobnosti novih vodstev v marsičem odvisno delo celotne organizacije.

čena. Predvsem v slabših podjetjih, je opaziti neko mrtvilo. V Industriji perila v Novem mestu mladinke kaj malo vedo o normah, o perspektivi podjetja in drugo. Vse kaže, da bo le treba nekaj napraviti. Mladina naj bi čutila, da je del podjetja, del, ki ustvarja in je upravičen do boljšega zaslužka. Gotovo potem ne bo več ognja v strehi, kakor se je zgodilo januarja v Industriji perila, ko je neka delavka prejela le 4.600 dinarjev mesečnega dohodka. Pravilna obveščenos in zanimanje oziroma skrb mladine, da se s problemi seznanijo vsi njeni člani, naj bi bila v prihodnje napotek za odpravljanje pomanjkljivosti. Seveda jih z besedami ne bomo mogli rešiti, pač pa z delom!

Za volitve v delavske svete naj mladina pripravi res najboljše mladince, ki bodo znali glasno reči svoj »da« ali »ne«. S tem bodo mladi dokazali tudi, da so sposobni odločati o samoupravnih in upravnih organih, ne pa samo molčati, kakor trdijo še marsikje. Pravice mladih pa bodo lahko izvajali le izobraženi in vsestransko razgledani izvoljeni mladinci.

Zunaj podjetja se mladinci udeležujejo v raznih organizacijah in društvih. Številkam bi lahko točno povedali, koliko mladih članov je n. pr. v tem ali onem društvu oziroma organizaciji. S tem je tudi ovržena trditev, da je delavna le tista mladina, ki se aktivno udeležuje mladinskih sestankov. Zdaj ne velja več, da je dober le tisti mladinec, ki redno obiskuje sestanke in plačuje članarino. Taka oblika mladinskega dela se je preživela. Vsekakor mladinske organizacije ne gre pojmovati za nepotrebno; namen mladinskega sestanka je zdaj ta, da se mladinci na njem pogovorijo o delu in uspehih. Hoteli bi le poudariti, da bi se mladi ljudje morali tudi v svoji organizaciji udeleževati vsaj v toliki meri kot v drugih organizacijah in društvih.

Plenum je torej lepo orisal pot mladine in njen prispevek k sodobni družbeni stvarnosti. Nedvomno je najbolj dragocena ugotovitev ta, da bo treba še trdo delati, preden bodo mladinci lahko rekli: »Zadovoljni smo!«

Zdrave pobude ob zdravstveni zakonodaji

(Nadaljevanje in konec)

Zanimive so nekatere primerjave. Za 7.961 zavarovanih oseb v črnomaljski občini je bilo lani izplačanih za bolniško zdravljenje 66 milijonov 119 tisoč dinarjev, za potne stroške pa 7 milijonov 853 tisoč dinarjev, medtem ko je bilo v metliški občini za 2.954 zavarovancev na »bolniški« izplačanih 13 milijonov 304 tisoč dinarjev, za potne stroške pa so porabili 6 milijonov 523 tisoč dinarjev. Če višino stroškov v obeh občinah primerjamo s številom zavarovancev, ugotovimo, da odpade v črnomaljski komuni na eno osebo 2.305 dinarjev stroškov, medtem ko imajo v metliški komuni na leto le 516 dinarjev stroškov oziroma 91 odstotkov manj kakor v Črnomlju. Podobna nesorazmerja se kažejo pri po-

sameznih vrstah izdatkov zdravstvenega zavarovanja tudi v drugih občinah. Pravilno trošenje družbenih sredstev za zdravstveno zavarovanje pa je končno stvar vseh državljanov, ne samo zdravstvenih delavcev in njihovih samoupravnih organov.

Pravilno delo zdravstvenih delavcev in njihova pametna presoja, kadar gre za pravočasno raziskovanje bolezni zavarovancev, pa lahko stroške zdravljenja še poceni. Prihranek lahko koristno porabimo za razvoj zdravstvene službe. Še vedno pa so primeri, da nekateri zavarovanci »prepričajo« zdravnika, da jim ta »pri- zna« bolezen in bolniški dopust. Samo lani je kontrola našla 128 takih namišljenih bolnikov, ki so hoteli izkoristiti ugodnosti zdravstvenega zavarovanja. V resnici so bili zdra-

v; in so doma često opravljali težja dela kot tam, kjer so bili zaposleni. Prav bi bilo, da bi take ljudi kaznovali, oziroma jih predlagali v upravno-kazenski postopek!

Osnutek zakona o zdravstvenem zavarovanju in njegovem financiranju pa predvredva ustanavljanje samostojnih komunalnih skladov za zdravstveno zavarovanje. Z njimi bodo upravljale skupnosti zavarovancev. Če sredstva, ki bi jih za kritje stroškov zdravstvenega varstva zbrali v komunah, ne bodo zadoščala, se bo primanjkljaj kril s sredstvi, ki naj bi jih prispevali ObLO, gospodarske organizacije in zavarovanci. Pričakujemo, da bo novi zakon začel veljati že 1. julija letos, zato naj bi zdravstveni zavodi s pomočjo zdravstvenih centrov in občinskih ljudskih odborov že zdaj ana-

lizirali stanje zdravstvene službe, in jo že takoj začeli prilagajati novim pogojem. V ta namen bo treba posebej proučiti razne zdravstvene službe, na primer reševalne postaje, ki jih bomo morali tako izpopolniti, da bo poleg šoferja v reševalnem vozu sedel tudi bolničar.

Kolektivni zdravstvenih zavodov in njihovi samoupravni organi, predvsem pa delavski svet, bodo morali posvetiti delu zdravstvenih organov nedvomno večjo pozornost, kar je že določeno s predpisi. Prva in osnovna naloga je, da bi sestavili program na sestankih kolektiva in seji upravnega odbora, ker je tudi od tega odvisno, ali bomo na zdravstvenem področju uspeli delovati v mejah skladov zdravstvenega zavarovanja.

Program zdravstvenega varstva je bistveni element

pogodbe med zdravstvenim zavarovanjem in ustrezno zdravstveno službo. Vsebovati mora načrt za zdravljenje in preprečevalne ukrepe. Predvsem je važno, da se vsi pristojni organi strinjajo z osnovnimi načeli, ki jih program prinaša. Drugi del programa mora vsebovati pogoje, pod katerimi je možno končati vsa dela, ki jih navaja prva del. Pod pogoji razumevamo predvsem kader, brez katerega ni ničesar mogoče izvesti, materialne in funkcionalne stroške, morebitno namestitve novih kadrov, izdatke za razširjeno reprodukcijo in podobno.

Le na osnovi dobrih načrtov bo mogoče doseči, da bodo čimprej sklenjene pogodbe med zdravstvenimi zavodi in sklad; za socialno varstvo, kakor tudi z drugimi plačniki.

Rudi Hrvatin

1963: nov zdravstveni dom v Krškem

Utesnjeni in neprimerni prostori v sedanjem zdravstvenem domu v Krškem o nemogočajo večji razvoj zdravstvene službe. Zdravstveno osebje izpolnjuje svoje naloge v zelo težkih delovnih pogojih. Predvsem zaradi njegovih osebnih prizadevanj je dejavnost zdravstvene službe v zadnjem času nekoliko vidnejša. Upravni odbor zdravstvenega doma je že večkrat razpravljal o zdravstveni problematiki in prišel vselej do zaključka, da je najugodnejša rešitev gradnja zdravstvenega doma. Istega mišljenja je bil tudi občinski ljudski odbor. Skupno so se odločili za gradnjo novega zdravstvenega doma v Krškem. Upravna zdravstvenega doma dr. Tatjana Hvala-Andrijašević v zvezi s to gradnjo odgovorila na več naših vprašanj.

dinarjev. Za leto je predvidenih 30 do 35 milijonov dinarjev za gradnjo doma do tretje stopnje. Lastnih sredstev bomo prispevali 7 do 8 milijonov dinarjev. V razdobju treh let bomo vsi zaposleni v zdravstvenem domu prispevali še 2 odst. od naših neto prejemkov, kar bo znašalo blizu milijon dinarjev. Ostala sredstva nam je zagotovil občinski ljudski

Upravnica krškega zdravstvenega doma dr. Tatjana Hvala-Andrijašević

Ali bi nam hoteli odgovoriti, kdaj nameravate pričeti z gradnjo zdravstvenega doma in kako je sredstvi za to gradnjo? — Prostor za nov zdrav-

stveni dom v Krškem je do- ločen poleg parka oziroma na bivšem Bonovem vrtu. Z gradnjo bomo pričeli že v začetku aprila. Predračun gradnje znaša 74 milijonov

vem zdravstvenem domu in koliko ljudi boste potem se na novo zaposlili? — Razdelitev prostorov bo nedvomno zelo ugodna. Otroški dispanzer bo popolnoma ločen od dispanzerja za žene. V enem dnevu bo lahko ordiniralo 5 zdravnikov in 4 zobni terapeviti. Načrt predvideva tudi dva prostora za rentgen, laboratorij, fizioterapijo, za dežurnega zdravnika in medicinsko sestro, za patronažno medicinsko sestro in upravne prostore. Zaradi boljšega počutja bolnikov, bo v domu 9 malih čakalnic. Računamo tudi na priključitev reševalne postaje k domu, zanj pa bomo morali zgraditi garažo.

Ze v jeseni dobimo še enega zdravnika, čez dve leti pa bomo zaposlili še drugega, ki ga štipendira občinski ljudski odbor. Prav tako bomo proti koncu leta zaposlili še enega zobozdravnika in medicinsko sestro. Potrebno pa bi še 3 medicinske sestre, 1 do 2 zobna terapevta, laboranta, zdravnika splošne prakse in več nižjih strokovnih in administrativnih uslužbencev.

Kakšne so Vaše največje želje kot upravnice zdravstvenega doma? — Imam več želja. Veselim se pričetka gradnje zdrav-

stvenega doma in iskreno želim, da bi bil dograjen čimprej. Zelela bi tudi, da bi ljudje klicali zdravnika na dom le v zares nujnih primerih. Bolniki pa naj bi obiskovali ambulanto tudi v popoldanskem času.

D. K.

Novi odloki OLO

Na sobotni skupni seji obeh zborov OLO so odborniki sprejeli tudi več novih odlokov. Sprejet je bil odlok o prispevku v investicijski sklad okraja Novo mesto, po katerem bo dobil ta družbeni sklad 30 odst. prispevka, ki ga plačajo gospodarske organizacije v občinski investicijski skladi.

Casopisna in založniška podjetja, delavsko-uslužbene restavracije in menze ter planinski domovi bodo letos oproščeni tistega dela proračunskega prispevka od osebnega dohodka delavcev, ki pripada okraju. Obračunani prispevek bodo vlagala v svoje skladi.

Del stroškov za zdravstveno varstvo kmetijskih proizvajalcev bodo letos krili ObLO s prispevkom iz proračunov občinskih ljudskih odborov, ta pa bo znašal 50% kot enotna stopnja za vse občine v okraju. — Sprejet je bil tudi odlok o višini premije kmetijskih proizvajalcev, ki je potrebna za kritje izdatkov osnovnega zdravstvenega zavarovanja v okraju. Te premije bo plačevalo vsako kmečko gospodarstvo.

Odborniki so potrdili tudi več sprememb v notranji organizaciji in sistematizaciji upravnih organov OLO. Prav tako je bil sprejet predlog o položajnih plačah in posebnih dodatkih uslužbencev upravnih organov OLO.

Sprejet je bil tudi predlog o obvezni odstranitvi ruševin in poškodovanih zgradb, ki niso sposobne za obnovo. Prav tako so odborniki sprejeli odlok o ureditvi in poslovanju gozdnih drevnic ter o nadzorstvu nad prometom s sadikami.

Izvoljeni so bili novi sveti OLO (o tem bomo poročali prihodnjič). Ugodno je bila rešena prošnja ObLO Metlika za izstavitev jamstva za investicijsko posojilo 4.500.000 din za udeležbo pri najetju posojila za gradnjo hotela v Metliki.

Aktivi ZK v šolah in nekateri njihovi problemi

Predzadnji četrtek so se zbrali v Novem mestu sekretarji nekaterih aktivov Zveze komunistov iz občina (razen črnomaljske in trebanjske) na posvetovanje o delu in nalogah komunidelu in nalogah komunidelu pri uresničevanju vrste nalog s šolskega področja. Srečanje je organizirala ideološka komisija pri OK ZKS.

V zadnjem času so aktivni ZK po šolah — tam ni osnovnih organizacij Zveze komunistov — usmerili svoje delo predvsem v obdelavo sodobnih političnih vprašanj. To je vsekakor potrebno in koristno delo, ob tem pa so člani ZK vendarle premalo skrbeli za načelno borbo za uveljavljanje vloge šolskih zavodov kot samostojnih družbenih ustanov. Posledice se kažejo predvsem v tem, da niso razčiščena številna vprašanja glede položaja šole v naši družbi. Vsiljuje se misel, da je samo »razumevanje za šolo« (tega namerič pogosto srečujemo,

ko obravnavamo številna težka vprašanja naših šol) že nekoliko preozek pojem. Mobilizacijo članov ZK za najnaprednejšo organizacijo šol in s tem združenimi vprašanji pravil in pravilnikov je žal vse preveč zaviralo dokaj nejasno stanje glede sredstev, ki bodo letos na voljo šolam. Večina udeležencev na posvetovanju je menila, da so mnoge želje šolskih kolektivov »v zraku« prav zdaj, ko niso dokončno znana sredstva za šole. To precej rahlja trdnost v delu p. osvetnih delavcev in ima prav gotovo tudi slabe posledice.

Udeleženci posvetovanja so med drugim tudi ugotovili, da je širša javnost le še preslabo seznanjena s problemi šol (redki pa so seveda tudi prispevki prosvetnih delavcev iz šol in pedagoških zavodov, ki bi tako gradivo objavljali v lokalnem in drugem tisku). Tudi obveščenost šolskih kolektivov je sorazmerno šibka. Upravitelji šol in kolektivi so premalo naredili,

da bi te in druge pomanjkljivosti odpravili. Ne bi smeli namreč izgubiti perspektive, ki pa je jasna in nedvomna. Vključevanje šolskih kolektivov v delitev dohodka je politično delo, ki je posebno v začetku težko. Dosedanji ekonomski položaj šol ga seveda le še otežkoča. Uvajanje novih načel nagrajevanja v šolstvu pa nikakor ne bi smelo krniti pedagoškega dela, kar pa se ponekod že pojavlja.

Naloge aktivov ZK so spričo tega toliko večje, narašča pa tudi pomen povezovanja z občinskimi komiteji ZK. Naloge članov ZK so po III. plenumu CK ZKJ v šolstvu še posebno pomembne. Ko jih prosvetni delavci — komunisti ureničujemo, si lahko odgovorno delo olajšajo s skupnimi stališči in dogovarjanjem v okviru aktivov ZK.

KONCERT V ŠENTJERNEJU

18. marca je v Šentjerneju nastopil mešani pevski zbor Svobode Dušan Jereb iz Novega mesta, o katerem je Dolenjski list že pisal.

Koncert se je začel s precejšnjo zamudo, ker je bilo ob napovedani uri več kot pol dvorane prazne. Pričakovati je bilo, da bodo Šentjernežani bolje obiskali to prireditev, saj so bile pred koncertom prav vse šentjernejske gostilne do zadnjega kotička polne. Kazalo je, da ljudje čakajo na koncert... Toda ob napovedani uri so ostale gostilne polne, dvorane pa prazne. Edino občinstvo — razen nekaterih izjem — so bili otroci, ki so s svojim nemirnim motil prireditev. Ko se je končeno koncert pričel, so vstopili v dvorano zakasneli posamezniki in s precejšnjim truščem sedali na svoje prostore.

Pevski zbor je izvajal dokaj težak program narodnih in umetnih pesmi. Vse pesmi so bile zapete z občutkom in smislom za dinamiko, nekatere pa so sepele v intoniranem in ritmičnem smislu. Od zadnjega koncerta tega zbora v bolnišnici za pljučne bolezni v Novem mestu je bilo opaziti precejšen napredek. Zbor je pokazal, da je v delo in študij vložil mnogo truda. Kljub napredku pa še ne moremo reči, da bi bile vse pesmi zapete res popolno. Nekateri napake je treba odpraviti, kar zboru vsekakor ne bo težko, saj so napake je tehnične značaja.

Koncert je bil razdeljen na štiri dele. V prvem delu je pel mešani pevski zbor, v drugem je nastopila solistka Pavla Svagelj ob spremljavi klavirja, ki ga je igral volj. Stane Fink. Solistka je pela operne arije. S svojim jasnim glasom, ki dosega zavidljive višine, je napolnila dvorano. Na žalost pa je bila njena izgovorjava, zlasti v visinah, bolj nerazumljiva. — Tov. Fink je spremljal z občutkom. Nato je nastopil samo moški zbor, ki je zapel nekaj narodnih pesmi, končno pa je mešani zbor pel še partizanske in delavske pesmi ob spremljavi harmonikarja Rajšpa.

Ob koncertu je imel človek vtis, da sedi v kakem zabavišču, kajti vedenje poslušalstva ni bilo primerno. Upravičeno se vprašamo kje so ostali prosvetni delavci Šentjerneja, ki jih ni malo, pa je le eden ali morda dva zašel na koncert? Kje je dejavnost prosvetnega društva, ki ima v Šentjerneju že lepe tradicije? Ali se vsa kulturna dejavnost Šentjerneja odvija res samo po gostilnah? Po praksi 18. marca moramo na žalost odgovoriti pritrdilno.

B. V.

DRUŠTVENI BRZOTURNIR
Nocoj bo v malem salonu hotela »Kandija« brzoturnir za prvenstvo Šahovskega društva Novo mesto za mesec marec. Prifetek ob 19. uri.

Smučarska patrola se je za trenutek ustavila, da si oddahne in se ozre na svojo pot čez pobočja zasnežene Jahorine. Sport je v vrstah JLA sestavni del vsakdanjega življenja

Dostojen poklic za fante

Podobno kot lani in vsako leto je Državni sekretariat za narodno obrambo tudi letos razpisal natečaj za sprejem kandidatov v vojaške podoficirske in glasbene šole ter vojne akademije. Kandidati s končano osemrazredno osnovno šolo se bodo lahko vpisali v petnajst vojaških podoficirskih šol vseh rodov in vojno glasbeno šolo. Interesenti za te šole so lahko rojeni le 1946 ali 1947 — če so otroci borcev, so lahko tudi leto starejši — morajo pa biti zdravi in sposobni za vojsko. Pri vpisu bodo morali predložiti pismeni pristanek kandidatovih staršev oziroma skrbnikov.

Kandidati, ki se želijo udeležiti natečaja, naj najkasneje do 15. aprila letos odseku za narodno obrambo pri ObLO predložijo prošnjo s kolkom za 50 dinarjev. Prošnjo naj napišejo na poseben obrazec, ki ga dobijo pri istem organu na občini. Prošnjo pa bo veljavna le tedaj, če ji bodo priložili rojstni list, potrjen prepis spričevala o končanem osmem razredu osnovne šole (če šole še obiskujejo, priložijo prepis ocen za prvo polletje osmega razreda in prepis spričevala sedmega razreda) ter karakteristiko mladinske organizacije oziroma ZK.

Natečaja za sprejem gojencev v pripravljalo šolo za letalsko vojno akademijo se lahko udeležijo vsi državljani FLRJ, ki so rojeni 1947 in kasneje, vendar pod pogojem, da so dokončali prvo polletje VIII. razreda najmanj z dobrim uspehom, morajo pa biti sposobni in zdravi za letalsko službo. Ostali pogoji so isti kot za vse podoficirske šole. Solanje v pripravljali šoli za gojence letalske akademije in v vseh podoficirskih vojaških šolah se prične prvega septembra.

Vsi zdravi in za vojsko sposobni fantje, ki so končali srednjo šolo, lahko kandidirajo za sprejem v vojno letalsko akademijo. Prošnje za vpis je treba poslati najkasneje do 15. julija letos. Mladinci, ki so končali osemrazredno nižjo šolo ali so opravili določen tečaj pri Letalski zvezi Jugoslavije, se lahko vpišejo v letalsko šolo za rezervne oficirje. Solanje traja samo dvanajst mesecev in se računa kot redno služenje vojaškega roka. Po končani šoli dobi kandidat naziv rezervnega oficirja — pilota. Prošnje za vpis na to šolo pa je treba poslati do 1. oktobra letos.

Pouk v letalski vojni akademiji in letalski šoli za rezervne oficirje je moderen, kandidati pa dobijo dragoceno znanje o sodobni tehniki in elektrotehniki. Razen tega jim je zagotovljena vsestranska športna, kulturno-umetniška in društvena dejavnost.

Poklici so zanimivi in privlačni. Mnogim, ki nameravajo v vojne šole in akademije, čeprav so še v rednem šolanju ali dokončujejo srednjo šolo, pa je DSNO določil štipendije, tako da že nekaj let pred odhodom v šole in akademije nemoteno študirajo.

Podrobne informacije lahko dobijo interesenti pri komandi vojnega odseka ali pri odseku za narodno obrambo v svoji občini.

Delo DS v tovarni celuloze in papirja na Vidmu

Mandatna doba centralnega delavskega sveta v tovarni celuloze se približuje kraju. Če analiziramo njegovo delo, ugotovimo, da je bilo uspešno. Samo glede interne zakonodaje je centralni delavski svet sprejel 15 sklepov in zaključkov. Veliko razprav je posvetil vprašanju decentralizacije upravljanja, problemom proizvodnje in poslovanja, delitvi osebnih dohodkov, problematiki osnovnih sredstev ter investicijski izgradnji in ostalim ključnim problemom. V svo-

ji mandatni dobi je sprejel okoli 190 zaključkov in sklepov. Kljub decentraliziranemu sistemu upravljanja v podjetju je bila dejavnost centralnega delavskega sveta v zadnjih dveh letih zelo razgibana. Omeniti pa moramo, da so bili dnevni redi zasedanj včasih le preveč obsežni in so seje zato trajale po več ur. Veliko vlogo so odigrali tudi obratni delavski sveti. Z njihovo pomočjo se je delavsko samoupravljanje v podjetju močno uveljavilo.

PRORAČUN IZGUBLJA ADMINISTRATIVNI ZNAČAJ

Odborniki obeh zborov OLO so preteklo soboto najprej na ločeni, nato pa na skupni seji sprejeli tudi proračun za 1962. Skupni dohodki okrajnega proračuna bodo znašali 895.980.000 dinarjev, kar je za 92.042.000 din ali za 11,5 odstotka več kakor lani. Po odbitku obvezne proračunske rezerve (59.595.000 din) bo na razpolago le 836.385.000 din. Od tega odpade na državno upravo 326.160.000 dinarjev ali 39 odstotkov, medtem ko je 61 odst. namenjenih za naloge, ki jih mora opravljati okrajni ljudski odbor. Potemtakem dobiva okrajni proračun novo značilnost: bolj kot doslej bo skrbel za financiranje posameznih dejavnosti OLO, s tem pa se izgublja dosedanja administrativni način proračuna.

Največje povečanje v primerjavi z lanskim letom predstavljajo dotacije. Glavni znesek bodo dotacije za cestni sklad in sklad za negospodarske investicije, znižale pa se bodo dotacije zavodom za 19,7% in dotacije občinam za 25,4 odstotka. Samostojni zavodi so se zadnja leta gospodarsko utrdili, ugodne posledice pa kaže tudi izpeljan sistem družbenega upravljanja.

Pri glasovanju o posameznih razdelkih proračuna sta oba zbora sprejela predlog proračuna soglasno. Pri glasovanju za odlok o določitvi udeležbe občin v skupnih virih dohodkov se je 7 odbornikov vzdržalo glasovanja.

Posvetovanja za ožja vodstva krajevnih organizacij SZDL

Občinski odbor SZDL v Črnomlju je sklical enodnevno posvetovanje za predsednike, sekretarje in blagajnike krajevnih organizacij SZDL. Razprava se je tikala predvsem družbeno-političnih in organizacijskih vprašanj s katerimi se srečujejo pri delu občinsko vodstvo in krajevna vodstva Socialistične zveze.

NIČ VEČ NA PESTI!

Na črnomaljski tržnici so dosedaj še vedno veljale osnovne mere: pest, skodelica, žlica in podobno. Te mere pa so seveda tako različne, da potrošnik nikoli ne ve, po čem je plačal to ali ono. Zdaj bo takih mtr konec. Komunalna uprava bo poskrbela za potrebno število tehtnic, ki jih bo dajala v uporabo prodajalcem blaga na tržnici proti primernejši odškodnini. Prodajalci, ki na tržnici ne bodo imeli tehtnic, ne bodo smeli prodajati! — Zadnji čas!

Širše planiranje in dolgoročno kreditiranje za obrt

V Črnomlju so se 8. marca na pobudo sindikata sestali predstavniki obrtnih podjetij obeh belokranjskih komun in načeli perečo problematiko obrtništvu. Tej pomembni panogi gospodarstva smo zadnje čase posvečali premalo pozornosti. Čeprav zahteve po obrtnih storitvah in uslugah še vedno naraščajo, posamezne panoge obrti kljub temu celo izumirajo. Posvetovanja se je udeležilo 40 predstavnikov sindikalnih podružnic obrtnih podjetij iz metliške in črnomaljske komun.

V živahni razpravi so ugotovili, da bo obrtništvu rešilo iz slepe ulice, v katero je zašlo, samo dolgoročno, resno programiranje. Brez tega si ne moremo predstavljati sodobne obrtne proizvodnje, kakršno tržišče in potrošnik zahtevata. Obrtna zbornica tu ni odigrala svoje vloge, belokranjskemu obrtništvu je nudila zelo malo pomoči obrtne delavnice, v katerih močno pogrešamo strokovnega vodilnega kadra, pa so bile prepuščene samim sebi. Resno bo treba razmišljati o sodobnejši opremitvi in obrtni proizvodnji, slednjo pa prilagajati razvoju in potrebam tržišča. Posebno pa moramo paziti

na kvalitetno raven uslug, saj smo jo dovolj dolgo zanemarjali.

Drugo, nič manj pomembno vprašanje je kreditiranje obrti. Izkušnje kažejo, da komunalne uslužnostne obrti ne moremo razvijati s kratkoročnimi investicijskimi in ostalimi krediti, ker jih obrtništvu ni sposobno v kratkih rokih vračati. Dosedanji kratkoročni krediti so šli na škodo

potrošnika, saj je obrt bila prisiljena na ta račun zviševati cene svojih uslug. Krediti za obrt naj bodo dolgoročni. Kolektivi obrtnih podjetij pa bodo morali iskati tudi notranje rezerve, saj jih je še za zvrhan koš neizrabljenih! Organizacija dela je dokaj slaba, produktivnost dela nizka, takšnih rezerv pa ne gre podcenjevati. Pravilnike in poslovnike smo lani spreje-

mali zelo na hitro, zato ne bo odveč, če jih bomo letno ponovno temeljito pregledali in izpopolnili. Delitev čistega dohodka moramo zastaviti tako, da bomo krepili sklade, ki bodo tudi v obrti močan porok za razvoj.

Komunalne uprave se bodo morale čimprej razviti v podjetja. Šele potem bodo dobili njihovi kolektivi več pristojnosti pri vode-

nju in upravljanju komunalne službe. V razpravi so predlagali, naj bi v tej službi uvedli dvojno upravljanje: v komunalni upravi naj bi bil svet, ki bi bil organ družbenega upravljanja, saj bi bili v njem zastopani prebivalci, upravni odbor pa bi bil organ, v katerem bi bili predstavniki kolektiva. Na ta način bi zagotovili dovolj široko udeležbo družbe in kolektiva. Posebej so razpravljali tudi o delavskem samoupravljanju v obrtnih podjetjih, ki je še vedno dokaj nerazvito. Na bližnjih volitvah delavskih svetov naj kolektivni poskrbe, da bodo volili res najboljše proizvajalce.

Lojze Stariha

IMV v brežiški priredbi

Obrat v razvoju bo imel letos že 230 milijonov bruto proizvodnje

Po novem letu je naša komuna dobila še eno večjo industrijsko žarišče. V dveh poslopih podjetja Agroservis v Brežicah je zaživel obrat **INDUSTRIJE MOTORNIH VOZIL**, ki so ga odprli po posebnem sporazumu z novo meško občino. Spodnje Posavje, ki ima v Brežicah ugodne pogoje za razvoj kovinske industrije, je s tem dobilo prepotreben obrat, važen predvsem zato, ker se bo zdaj v njem lahko zaposlilo veliko tistih delavcev, ki delajo v drugih občinah, okrajih in celo na Hrvaškem.

Zdaj v brežiškem obratu res še ni vse tako, kot bi moralo biti v sodobnem podjetju. Toda v treh mesecih, kar so v njem stekla dela, se je že marsikaj uredilo. Obrat se razvija in naglo napreduje. Osnovo za tak razvoj ima, zlasti pa ima urejene delovne prostore, ki jih je dobil od podjetja Agroservis. V še ne polnih treh mesecih, kar so poleg podjetja Agroservis zapela prva kladiva in začeli teči prvi stroji za IMV (mimogrede povedano: prej je bil v teh prostorih ključavničarski oddelk Agroservisa, zdaj pa se je skupaj s 46 delavci in uslužbenci priključil IMV), je v obratu že povsem živahno. Od 1. februarja do 21. marca se je kolektiv povečal za novih 26 delavcev in šteje že 73 ljudi. Prošnje za zaposlitev v obratu pa še vedno prihajajo. V zadnjih dneh je kar 137 ljudi največ mladincev, napisalo prošnje, da bi se radi zaposlili. Vendar tolikoga števila ne bo mogoče namestiti, saj bi za zdaj obrat potreboval le še kakšnih 50 do 60 delavcev. Na delo sprejemajo delavce brez kvalifikacij. To zaradi tega, ker je boljši in hitrejši način izobraževanja na delovnem mestu. Izkazalo se je namreč, da se mladi fantje v kratkem času naučijo tega, kar se zahteva na delovnem mestu. Ker je treba za kovinsko stroko res večših in marljivih ljudi, mora vsak nekvalificiran novi delavec najprej prestatl poskusno dobo. Po enem mesecu o njegovem sprejemu v službeno razmerje

odločajo mojstri in vodstvo obrata. Kvalificiranega kadra imajo prejkone dovolj, le kleparje bi še potrebovali.

Proizvodnja brežiškega obrata IMV je usmerjena predvsem v izdelovanje določenih delov za motorna vozila. Med drugim izdelujejo dele za poltovornjak »Kurir«, dvigala, priprave za demontažo platiščev, rezervoarje, ventilatorje, ogrodje za ostrejšje »Kurirja«, ogrodje za sedeže in podobno. Za začetek oziroma poizkusno dobo obrata je to vsekakor spodbudno. Sčasoma, ko bodo dobili še nove stroje in pojačali delovno moč, bodo proizvodnjo še povečali, predvsem pa sporazumno z matičnim podjetjem izdelali točen proiz-

vodni program. S sredstvi, ki jih bo obratu navrgel letni bruto produkt 230 milijonov dinarjev, kar je za začetek več kot veliko, pa bodo n. pr. že letos vsaj v glavnem opremili delavnice in druge prostore, oziroma rešili večino problemov.

Vsekakor samo pri tem ne bodo ostali. Če vemo, da so s skromnimi začetki že tako močno »odrinili« naprej, lahko pričakujemo, da bo obrat slej ko prej zaoral novo ledino. Teko razprave o tem, da bi bil obrat samostojna ekonomska enota s svojim proračunom, s čimer bi zmogljivost še povečali. Nedvomno je precej pogojev, da postane samostojen obrat matičnega podjetja v Novem mestu.

Po odločbi IMV o ustanovitvi obrata bo v Brežicah samostojer 11-članski delavski svet, ki bo izvolil dva člana v centralni delavski svet in enega v centralni upravni odbor. S tem so pravice in dolžnosti v odnosu do matičnega

podjetja vsaj okvirno določene. Tudi vsi odnosi v kolektivu obrata se bodo reševali izven matičnega podjetja, kar še posebej velja za sprejem novih delovnih moči, o katerih bo sklepal kolektiv obrata sam.

Obrat ima svojo sindikalno podružnico, osnovno organizacijo ZK in organizacijo LMS. Vse so že imele letne konference, na katerih so se pogovorile zlasti o sodelovanju v ustreznih organizacijah in matičnem podjetju v Novem mestu. Posebno pohvalno je sodelovanje mladine, ki izmenjuje obiske na svojih sestankih in se dogovarja o skupnih programih.

Kaže, da bomo o napredku in uspehih brežiškega obrata še lahko slišali. Obrat je že čez prvo oviro, volja kolektiva in pravilna organizacija dela, kakor tudi zelo dobri medsebojni odnosi pa so porok, da bo v Brežicah res zrastle močno središče kovinske industrije.

Črnomaljsko ogledalo

Pred leti je TVD Partizan Črnomelj zaprosilo za prostor v dijaškem internatu, ki bi bil primeren za društveno pisarno in shrambo rekvizitov, ker je poleg igrišča za rokomet. V kopici izgovorov, s katerimi so postregli pristojni, je najbolj bodel v oči izgovor, da to ni v urbanističnem načrtu... Društvo prostora ni dobilo.

Zgodba se kaj čudno nadaljuje. Prostore so dovolili preurediti v garaže za zasebne avtomobile. Morda je rešitev videti »ekonomskas«, vendar se TVD Partizan upravičeno sprašuje: mar so bile garaže predvidene na tem prostoru po urbanističnem načrtu? Takšno vprašanje je umestno toliko bolj, ker mora avtomobil preden lahko

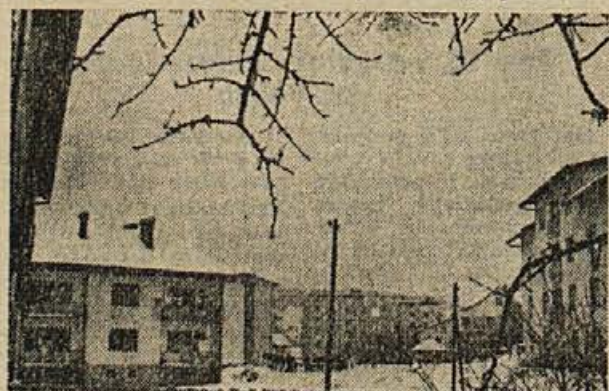
pripelje v garažo, ob igrišču in nato še preko stopnic! Zalostne zgodbe pa še ni konec. Poleg te »garažne stanuje delavka, iz njenega stanovanja pa vodijo v »garažo« vrata. Izpušni plini, ki nastajajo pri vžiganju in pri ustavljanju motorja, prodirajo v stanovanje in zastrupljajo zrak. Ne bo torej odveč, če se vprašamo: kakšen odnos imajo ti, ki so krivi za takšen razplet zgodbe, do družbene imovine, do telesne vzgoje in organizacije Partizana ter do ljudi, ki stanujejo ob garaži?

Zgodba naj služi kot skromen dokaz, ki naj potrdi nepravilen odnos do TV Partizana v Črnomlju. Kakšna naj bo rešitev problema, pa prepuštimo volivcem v Črnomlju!

Obrat družbene prehrane — le na sestankih!

Vrsto let že razpravljamo na sestankih in zborih volivcev o tem, kako potrebno bi bilo v Črnomlju ustanoviti obrat družbene prehrane. Lani je bila na zboru volivcev imenovana komisija, ki naj bi skupno s podjetji in ustanovami v Črnomlju poskrbela za ustanovitev obrata družbene prehrane. Komisija pa žal v lanskem letu ni uspela. Tudi letos so na zboru volivcev o dolgotrajnim aplavzom potrdili predlog o usta-

novitvi obrata družbene prehrane. O tem razpravljamo že vrsto let, pa vendar so to le razprave razadi razprav. Odgovorni ljudje v podjetjih in ustanovah še vedno ne vedo, da bi se z ustanovitvijo obrata družbene prehrane izognili vrstni obolenj članov svojega kolektiva in bi povečali storilnost dela. Delovni kolektivi, upravni odbori, delavski sveti še niso dali svojega glasu za rešitev tega tako pomembnega problema!

Takole se letos poslavlja od nas zima; počasi, prav počasi... Prav nikamor se ji ni mudilo! Prvi teden pomladi je še vedno pokrivala zemljo bela odeja. Na sliki: črnomaljska podoba zadnjih dni

V Skopicah so se pomenili

Preteklo nedeljo je bil zbor volivcev za območje krajevnega odbora Dol. in Gor. Skopice. Najprej so poslušali poročilo o izvršenem občinskem proračunu za lansko leto ter o letošnjem občinskem planu in proračunu, nato pa se je odvijala razprava v obliki vprašanj in odgovorov. Med drugim so ljudje podrobno zvedeli, kako je s sečnjo in sajenjem plantažnih nasadov žlahtnega topola v zasavskih predelih ter z odkupom in cenami lesa v obvezni sečnji. Nadalje so dobili pojasnilo glede obratovanja žag v občini in uporabnosti podvozov pri avtomobilski cesti in zve-

deli več o vodnem bazenu, vodnjaku, cestni kanalizaciji itd. Nazadnje so izglasovali enotno plačevanje samopripejka, za gospodarstvo 3000 dinarjev, s katerim bi gradili transformatorsko postajo. Pri spevek bodo plačevali vsi davčni obvezanci in drugi prebivalci, ki še niso poravnali računov za gradnjo omenjene postaje. Transformatorska postaja je zlasti važna zato, ker sedanja postaja v Krški vasi ne more zadostiti vsem potrebam po naseljih. Postaja z daljnovodom bo veljala 4 in pol milijona dinarjev. Pričakujejo, da bo pomagal tudi ObLO. S. M.

O čem so razpravljali rezervni oficirji

Pred nedavnim je občinski odbor ZROP sklical občni zbor. Dnevni red, po katerem je ta množični sestanek rezervnih oficirjev in podoficirjev delal, in številna udeležba članov sta povedala, da je prišlo do takega zbora bržkone v pravem času. Organizacija mora prav kmalu začeti reševati mnoga vprašanja in tudi probleme članstva, za katere naj bi ustrezno oblikovali reševanja poiskala konkretna in splošna razprava.

Predsednikovo poročilo je omenilo, da so bili doseženi spodbudni uspehi v okviru celotnega dela orga-

nizacije, da pa jih je treba še povečati. Lani so bila v vseh večjih krajih občine številna strokovna in poučna predavanja za člane, izvesti pa so jih pomagali oficirji cerkljanskega garnizona. To pomeni, da bo treba tudi v prihodnje odmeriti precej časa izobraževanju rezervnega vojaškega kadra, zlasti pa organizirati predavanja s pestrejšo vsebino.

Mimo vsega, s čimer se lahko pohvalijo člani ZROP, naj omenimo še napredovanja rezervistov. Preteklo leto je bilo za višji čin predlaganih 69 ljudi, napredovalo pa je le 13 oficirjev in podoficirjev. Drugi bodo napredovali letos. Posebna odlikovanja so dobili trije člani. Nekaj rezervnih oficirjev bo odlikovanih ob dnevu borca 4. julija.

Da bi občinski odbor ZROP dobil vsaj približno podobo o svojem članstvu, je med rezervisti izvedel anketo, v kateri je bilo treba odgovoriti na več vprašanj, ki zadevajo člana kot človeka sodobne družbe in njegov odnos do dela organizacije. Precej anketirancev je v odgovoru napisalo, da so šibkega zdravja, da se žele prekvalificirati in podobno. Mnoge reči se bodo potemtakem reševale skupaj z organizacijo ZB,

ki v več primerih podobno skrbi za svoje člane.

V razpravi je bilo tudi večkrat omenjeno, kakšen naj bo lik rezervnega oficirja, ker ta ne sme biti pasiven in ob strani celotnemu družbenemu dogajanju. V organizacijo je treba še več novih članov, zlasti takih, od katerih lahko pričakujemo, da bodo ZROP jačali.

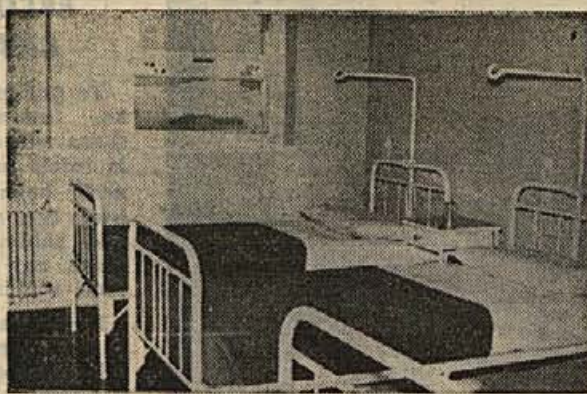
Lepi načrti fotoamaterjev

Pred nedavnim so člani Foto-kluba Brežice na občnem zboru — med drugimi jih je obiskal tudi predsednik ObLO LT tovaris Martin Zupančič — ugotovili, da je njihov klub dosegel že lepe uspehe na raznih razstavah. Ker doslej ni bilo večjih uspehov pri delu z mladino, so letos zastavili nalogo bolj široko, tečaj za Instruktorje, ki bodo učili fotografiranja pionirje, s posebno razstavo pionirske fotografije za dan mladosti, skratka, z večje pripravljenim načrtom bodo fotografsko umetnost mladini prav gotovo približali in uspeli. Klub bo letos poskrbel tudi za tesnejšo povezavo s sosednjimi klubi v občinah Sevnica in Videm-Krško, za občinski praznik Brežice pa kanijo prirediti veliko razstavo fotografij, v kateri bo sodelovalo preko 60 klubov iz vse države. Mašo Blažević

Za nakup stanovanj
veliko zanimanje

Poročali smo že, da namerava sklad za gradnjo stanovanjskih hiš v Novem mestu graditi stanovanja za prodajo. S tem bi rešili problem manjših interesentov, ki imajo sredstva za gradnjo enega ali dveh stanovanj. Zamisel o 20-stanovanjskih stolpiščih, ki bi jih sklad zgradil in nato stanovanja prodal organizacijam — interesentom, je zbudila živahno zanimanje. V 14 dneh, ko so bili razgrnjeni načrti novih stanovanj, in v roku za sklepanje pogodb se je prijaviло ponudnikov za dva stolpišča. Videti pa je, da je ponudnikov še vedno dovolj. V jeseni bosta torej prav gotovo vseljiva dva stolpišča, v vsakem pa bo 20 stanovanj, ki jih bo zgradil in odprodal sklad za zidanje stanovanjskih hiš.

Prostori onkološkega oddelka v novem prizidku novomeške bolnišnice so izredno praktični; v lepo opremljenih sobah so samo po 3 postelje, v ambulantah nove stavbe pa bodo poslej tudi ginekološki, kirurški in nevrološki pregledi. Nemogoče dosežane razmere glede stiske s prostori na kirurškem in ginekološko-porodniškem oddelku bodo zdaj vsaj delno omiljene

Ljudski odbor bo danes razpravljajl

Prelistali smo obširno gradivo, o katerem razpravljajo odborniki obeh zborov ljudskega odbora Novo mesto na današnji seji. Brez dvoma bo seja zelo pomembna, odločanje pa bo odbornikom, kot sodimo, močno olajšalo delo, da so nekatere točke dnevnega reda, predvsem tiste, ki prizadenejo občane neposredno, slednji že pretresli na nedavnih zborih volivcev. Dnevni red je obsežen — kar 16 točk vsebuje — zato se bomo lotili le najpomembnejših in jih na kratko opisali.

Komuna je v zadnjem razdobju pridobila precej pristojnosti; mnogo se govori o tem, da je pristojnosti več kot sredstev. Občinski proračun bo nekaj prepotrebnejših sredstev pridobil z novim odlokom o občinski taksii in občinskem prometnem davku. Predlog obojega so volivci na zborih v marcu že osvojili. Od alkoholnih plač bomo odslej v gostinstvu in v trgovini plačevali 20 odst. občinski dopolnilni prometni davek, pri nakupu ostalih predmetov v trgovini pa 6 odstotkov občinski dopolnilni prometni davek. Izjema so osebni avtomobili, kjer je ta davek 3 odst. Najvišja dovoljena stopnja občinskega prometnega davka v malo-prodaji je 8 odst., vendar se je ljudski odbor v predlogu odločil za 6 odst., da ne bi porušili ravnotežja s sosednjimi področji.

Drugi odlok bo povečal stopnjo dotedanjega dopolnilnega proračunskega prispevka od 5 na 15 odst., povišanje pa bo uporabljeno za šolstvo.

Novost predstavlja uvedba občinskega prometnega davka na naročnino za telefonske naprave. Sredstva te nove dajatve bomo uporabljali za razvijanje sodobne telefonije, saj so telefonske naprave že močno zastarele in daleč za razvojem na ostalih področjih komune.

Z nedavno reorganizacijo cestne službe so prevzele komune pristojnosti za finančni

ranje, vzdrževanje, gradnje in popravila občinskih cest. S predlaganim odlokom bo ustanovljen občinski cestni sklad, s katerim bo novomeška občina opravljala omenjene naloge v cestni službi. V sklad se stekajo sredstva po zakonitih predpisih, posebej določeni namenski dohodki (kot n. pr. prispevek podjetij, zavodov in ustanov) in dotacija iz občinskega proračuna.

Razen ostalega bodo odborniki danes sprejeli še dva odloka. Prvi ureja položajne plače uslužbencev in posebne dodatke za tehnično osebje in pomožne uslužbence upravnih organov ljudskega odbora, drugi pa dopolnjuje odlok o sistemizaciji delovnih mest z določili o predpisani praktični izobrazbi za sistemizirana delovna mesta.

Ljudski odbor bo danes razen tega pretresel še vrsto gospodarsko-upravnih in premoženjskih zadev ter dal soglasnost za več poroštenih izjav.

Avtomatizacija šentjernejskih UPOROV

Na občnem zboru sindikalno podružnice šentjernejskega obrata »Iskra« so diskutirali 18. marca govorili največ o napredku obrata in njegovi perspektivi. Letos bodo porabili 28 milijonov dinarjev za avtomatizacijo proizvodnje uporov. Da ne bi odpustili delavcev, kar bi bilo za kolektiv težak udarec, bodo pripravili vse potrebno in prešli na montažo potenciometrov, pri čemer avtomatizacija ni možna. Vse zaposlene žene oziroma matere so se zavzele za to, da bi bil v šentjerneju

otroški vrtec, v katerem bi zjutraj otroke vsaj od šestih zjutraj do dveh popoldne. Občni zbor je sklenil, da je treba vprašanje rešiti v enem mesecu. Razprava se je zadržala tudi pri tarifnem pravilniku, odnosih v podjetju, delu organizacij v obratu itd.

Direktor tovarne za elektro zveze tov. Deržić je kolektivu pojasnil razvoj celotnega »Iskrinega« kombinata in spregovoril o vlogi, ki jo ima pri tem šentjernejski obrat. Tajnik ObSS tov. Zupančič pa je poudaril, da je treba v de-

lavske svete na bližnjih volitvah izvoliti predvsem take ljudi, ki najbolj poznajo podjetje. Važno pa je, je nadalje dejal, da podjetje izboljša pravilnik o delitvi čistega do-

hodka in osebnih dohodkov.

Na koncu je bil izvoljen nov 15-članski odbor podružnice in izbrani trije delegati za občni zbor ObSS.

K. T.

Šmarješki drobiž

Na konferenci SZDL v Šmarjeti so se prejšnji teden pogovorili o ustanovitvi kmetijske sekcije in sekcije za idejno-vzgojno delo.

Letna konferenca ZK v Šmarjeti je ugotovila, da so komunisti zadovoljivo opravili svoje naloge, pri čemer velja poudariti njihovo sodelovanje z drugimi organizacijami.

Na zboru volivcev v Šmarjeti so razpravljali o perspektivnem občinskem razvoju. Živahna je bila razprava glede del v domačem kraju (dograditev vodovoda, popravilo poti itd.).

Tudi v Šmarjeti so žene praznovale svoj praznik. Pionirji so jim pripravili igrico, po programu pa je bila zauska. — Žene iz Šmarjeških Toplic

in okolice pa so se ti dan zbrale v zdravilišču, kjer so ob zakuski poslušale program članov Kluba mladih.

Šmarješki mladinci so do zdaj zbrali nad 100 ti-soč dinarjev za televizor. Pomagajmo jim, da ga bodo čimprej nabavili!

D. P.

Samostojni zavod za izmero in kataster zemljišč

Z odločbo ljudskega odbora, ki jo bodo sprejeli odborniki ObLO Novo mesto na današnji seji, bo zavod za izmero in kataster zemljišč izločen iz javne uprave in bo vnaprej posloval kot samostojen zavod. V novi obliki bo zavod svoje delo opravljal lažje kot doslej.

Proračun občine in stališče sindikatov

Zadnja seja plenuma občinskega sindikalnega sveta Novo mesto je bila namenjena razpravi o proračunu komune in pripravi za redni letni občni zbor, ki bo med 20. in 25. aprilom.

Na osnovi podane analize plana predračunskih dohodkov in izdatkov naše komune so člani v diskusiji enotno izrazili sledeča mnenja:

— da je predložen plan proračunskih dohodkov in izdatkov realen odraz vse večjih potreb državljanov in družbe kot celote;

— da predvidene dajatve posegajo v materialni položaj vsakega proizvajalca (dopolnilni proračunski prispevek)

in potrošnika (povečana stopnja p. p.) ter je naloga vseh držbenih in političnih faktorjev, da s pravičnim tolnačenjem nastalih razmer zagotovijo zbiranje dopolnilnih proračunskih sredstev;

— naj se pri konkretnih proračunskih sredstvih zagotovi čimvečja štednja ter v skrajnem primeru odstopi od določenih proračunskih nalog, vse to za namenom stabilnejšega izvajanja proračuna v prihodnosti.

B.

Prosvetno delo novomeških upokoencev

Novomeško društvo upokoencev ne skrbi le za družabno življenje svojih članov, marveč tudi za njihovo kulturno-prosvetno dejavnost. Najbolj sta aktivni pevski in dramski sekciji, ki pripravita v zimski sezoni program, s katerim nastopata v Novem mestu in okolici. Tudi letos upokoenci niso držali rok križem. Pevski zbor je vadal enkrat na teden in pripravil obširen pevski koncert, s katerim se je dostojno predstavil občinstvu na nedavni prireditvi v Domu ljudske prosvete v Novem mestu. Kar štirikrat je zbor nastopil skupaj z dramsko sekcijo, ki je uprizorila Linhartovo Zupanovo Micko. Režiral je Polde Cigler. Igra je navdušila predvsem zato, ker je bila podana v starem ljudskem jeziku, najbolj pa je ugajala Micka.

Mešani pevski zbor, ki ga vodi Boris Savnik, je nastudiral vrsto starejših slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Te pesmi, ki so skoraj že zamrle, so na deskah našega odra spet

zaživele. Posebno mladina, ki je včasih kar preveč navdušena samo za popevke, se je to pot lahko seznanila tudi z drobem pevske zgodovine našega naroda. Razen tega je bilo na sporedu tudi dvoje Gobčevih partizanskih pesmi, od katerih je posebno »Bohor« lepo izzvenel. Prijetno je zbor presenetil s Svabovo pesmijo »Dobro jutro ob spremiljavi tov. Lapajnov«. Zbor je pel enotno, zbrano, brez nervoze in je disciplinirano sledil dirigentu.

Upokoenci so se potrudili in jim gre vse priznanje, saj so razen v Novem mestu nastopili tudi v Bralinu, v TBC bolnišnici, na Sušicah, v šentjerneju in Trebnjem.

—mir—

Komunalno podjetje v Novem mestu

Ljudski odbor bo danes odločal o presnovanju dosedanje Komunalne uprave občine Novo mesto v samostojno komunalno podjetje. Zaradi pomanjkanja proračunskih sredstev je osamosvojitve služb, ki lahko žive neodvisno od proračuna, vsekakor nujna in pametna. Vrhu vsega pa se bo Komunalno podjetje v novi obliki lažje razvijalo in hkrati opravljalo v mestu vrsto dolžnosti, ki jih kot komunalna uprava ni moglo. Gradilo bo ceste IV. reda ter preurejalo in moderniziralo ceste, ulice in trge, opravljalo podobna dela na mostovih in ob vodah ter vzdrževalo vodne naprave, urejalo kanalizacijo, skrbelo za javno snagovanje in javno razsvetljavo, vzdrževalo parke in igrišča, spomenike in njih okolico, športne in turistične objekte (kopališča, čolnarne) itd.

Uspel mladinski seminar

11. marca je občinski komite LMS v Novem mestu priredil seminar za vodstva vaških aktivov. Mladinci so na posvetovanju menili, da vaška mladina dela v mladinski organizaciji, da pa se njeno delo kaže največ v kulturno-prosvetnih prireditvah, izletih itd. Ker mladinci na vasi nimajo prostorov, niso mogli uveljaviti tudi ostalih oblik dela ter jim zlasti manjka ideološko izobraževanje. Zahtevali so tudi pomoč drugih organizacij, saj bodo le na ta način lahko uspešno vodili mladinske vaške aktivne.

Novomeška kronika

Krajevna organizacija RK Novo mesto se je pretekli teden zbrala na rednem letnem občnem zboru. V poročilu in v razpravi so ugotovili, da je bilo v preteklem letu mnogo storjenega za krvodajalstvo, za zdravstveno prosvetljevanje in za pomoč socialno ogroženim, posebej pa je treba pohvaliti podmladkarje in mlade člane iz osemletke, učiteljica in vajensko šolo, ki so v svojih poročilih povedali, da je šolska mladina v organizaciji RK zelo delavna. Zelo lep uspeh je dosegla novomeška organizacija v zbirki za potresno področje, saj je zbrala za blizu 11 smiljo-

nov dinarjev blaga in denarnih prispevkov.

Nenavaden zajtrk lahko dobe ob sedmi uri zjutraj vsi, ki gredo v službo mimo stanovanjskega bloka nasproti drevoreda. Tam se namreč nič ne menijo za mimoidoče ter pometajo prah s stopnišča pred stavbo kar naravnost med pešce na pločniku. — Kaj ko bi za to opravilo našli primernejši čas?

Novomeška osemletka »Kajte Rupena« je organizirala za učence višjih razredov predstavo Verdijeve opere »Nabucco« v ljubljanski Operi. Predstava bo v petek ob 19.30. Med učenci je veliko zanimanje, na razpolago pa je le 716 vstopnic.

Na novomeškem živalskem trgu minuli ponedeljek ni bilo posebnih sprememb. Prodajali so krompir po 30–35 din kg, jabolka od 70–90 din kg, kislo reči po 1200 din kg, jajca po 20 din, mleko po 50 din, suhe hruske po 60 din, orehe po 200 din ter smetano v skodelicah po 80 din. Kot običajno so bile tudi tokrat naprodaj pletenine, doma narejene preproge in copate.

Gibanje prebivalstva: rodile so: Ana Smole z Mej vrti 3 — dekle, Angela Stangelj iz Gubčeve 6 — dečka in Milena Berus iz Trdinove 43 — dekle. Poročila sta se: Miroslav Zupančič, delavec iz Sevnega, in Terezija Hiti, delavka iz Trdinove ceste 3. — Umrla sta: Antonija Pleck, blagajničarka z Glavnega trga 22, 87 let; Margerita Gerdene, družinska upokojenka iz Gubčeve 3, 78 let.

Spet vabimo dietike

Poročali smo že o tem, da se v Novem mestu pripravljajo posebna menza za dietike, in pozvali vse, ki bi se radi v njej hranili, naj se prijavijo okrajnemu ali občinskemu odboru Rdečega križa v Novem mestu. Ker se je na prvi poziv odseka za zdravstvo in socialno varstvo občinskega ljudskega odbora Novo mesto prijavilo le sedem interesentov in ker vemo, da je dietikov v Novem mestu dovolj, jih ponovno pozivamo, naj se prijavijo! Dietična kuhinja bo lahko obratovala samo, če bo vsaj 25 prijavljencev!

Probleme rešujemo za skupno mizo!

Na Razborju
potrebujejo vodovod,
pa tudi RK!

SEVNIŠKI
VESTNIK

Problem šolstva v komuni, predlog družbenega plana in proračuna za leto 1962 — so bile osrednje točke na plenumu občinskega odbora Socialistične zveze, na bora Socialistične zveze, katerega so bili povabljeni tudi upravitelji osnovnih šol. Analiza je povedala, da je bilo lani dodeljenih šolstvu le 91 milijonov dinarjev, kar je skoraj deset milijonov dinarjev manj kot so planirali. Letos so se sredstva za šolstvo sicer povečala za 30 odstotkov, vendar gre to največ za povečanje osebnih dohodkov prosvetnih delavcev, ki so bili slabo nagrajevani. Sredstva za materialne izdatke se bodo le malenkostno povečala, čeprav bi morali popravljati šolske stavbe, nabaviti učila in inventar.

Delovna mesta v prosveti so le 71-odstotno zasedena, oziroma manjka zdaj kar 37 učnih moči. Predvidevajo, da bo z novim šolskim letom še slabše, saj bo potem manjkalo kar 40 prosvetnih delavcev. Iz sklada za šolstvo se sicer štipendira 56 bodočih učiteljev, vendar iz dosedanjih izkušenj vemo, da ostane kader doma, le malo časa: gre pač tja, kjer je bolj plačan.

Solski odbori se niso znašli. Ker je tudi komuna premalo skrbela za gradnjo novih šol (le v Sentjanžu imajo novo šolo) in stanovanjskih blokov sklad sam.

vanja prosvetnih delavcev (zgrajeno ni bilo niti eno), je vprašanje, kako reševati naloge v šolstvu, še težje.

Dejavnost Delavske univerze ni dovolj cenjena. Kljub temu, da so redna predavanja in da jih prirejajo tudi v podjetjih, so obiski zelo majhni. Doslej tudi finansiranje te ustanove ni bilo zadovoljivo. Delavska univerza je največ živela z dotacijami.

Pedagoški zavod ni opravljal pričakovane dela, saj je bil bolj nadzornik kot svetovalec. To pa niti ni čudno, saj opravlja dolžnosti tega zavoda le en človek.

Po plodni razpravi je plenum nakazal nekatere rešitve. Glede šol je bilo sklenjeno, naj se čimveč učencev iz nepopolnih šol prešola v popolne osnovne šole, kjer je pouk kvalitetnejši. Družba je dolžna, da dodeli šolstvu toliko sredstev, da to lahko nemoteno dela, saj je osnovnošolsko izobraževanje ustavna pravica vseh državljanov. Plenum je občinskemu ljudskemu odboru priporočil, da ta skupaj s šolskim centrom izdela načrt za popravilo šol in gradnjo stanovanj za prosvetni kader. Menili so tudi, naj se vajenska šola v Sevnici ne priključi centru v Vidmu-Krškem, ampak naj se preimenuje v Center za izobraževanje vajencev v Sevnici za lesno

tekstilno in kovinsko stroko.

Skladu za šolstvo so priporočili, naj usmerja študente zlasti v višjo pedagoško šolo. Sklad za ceste naj bi sredstva razporedil tako, da bodo najprej zgrajene ceste na tistih področjih, kjer bodo hkrati lahko reševali šolske in gospodarske probleme. Navzoči so še menili, da je treba čimprej pričeti s pripravami na volitve v šolske odbore, pri čemer naj posebno pomagajo krajevne

organizacije Socialistične zveze.

Glede plana je bila razprava manj pestra. Nekateri so menili, da bi moral ta bolj poudarjati načela novega gospodarjenja v odnosu na pogoje zunanega in notranjega tržišča. Investicije bi bilo najpametneje vlagati tam, kjer lahko pričakujemo, da se bodo najhitreje obrestovale. Podpirati je treba zlasti tiste gospodarske organizacije, ki dosejajo dober izvoz.

—ih

Na Razborju primanjkuje vode. Tudi šola je nima. Otroci sicer pijejo iz studenca, vendar je voda nezdrava. Razmišljali so že, da bi v bližini gradili večji vodnjak, pa so to opustili. Zdaj so začeli govoriti, da bodo na pobudo Rdečega križa gradili vodovod. RK, ki so ga na Razborju šele pred nedavnim obudili, pričakuje, da bodo v tej akciji pomagali prebivalci, pa tudi mladina, ki zelo dobro dela pri Socialistični zvezi.

Čeprav še marsikje mislijo, da osnovna organizacija RK na Razborju ni potrebna, oziroma da nima pogojev za obstoj, so taka mnenja precej zmotna. Pogoji so, tudi delo zna RK poiskati. Zato naj bo akcija za vodovod hkrati tudi propaganda za organizacijo RK, v katero naj se vključi kar največ ljudi! Obotavljanje nam lahko samo škoduje.

S. Sk.

Pogumneje uvajajmo mladino!

Osmi plenum občinskega komiteja Zveze komunistov v Sevnici, ki so ga sklicali 20. marca, je predvsem razpravljal o kadrovski politiki v Zvezi komunistov. Sekretarjev referat in razprava sta še bolj poudarila vlogo organizacije kot usmerjevalca vseh družbenih procesov. To zahteva smotno in perspektivno kadrovsko politiko, ki mora biti vsklajena z vsemi revolucionarnimi spremembami in družbi, za kar so predvsem odgovorne osnovne organizacije ZK. Nadaljnja naloga je, da se kadri pravilno vodijo in po potrebi usmerjajo v politične in strokovne šole.

Plenum je opozoril na izobraževanje kadrov v političnih šolah. Osnovne organizacije ZK in gospodarske organizacije naj bi to vprašanje reševale z večjo odgovornostjo. Pojavljajo se namreč primeri, da gospodarske organizacije plačujejo šolnino, ne zanimajo pa se, če določeni tovariši šolo res obiskujejo. To velja predvsem za slušatelje večerne politične šole. Na drugi strani ugotavljamo, da ima večina delavcev v podjetjih štiri razrede osnovne šole. Tem bi morali zagotoviti vsaj popolno osnovnošolsko izobrazbo. Stanje je tako, da ima občinski komitej ZK več ponudb, kakor pa je povpraševanje.

Sprejet je bil sklep o razbremenjevanju tovarišev, ki imajo preveč funkcij. V prihodnje ne bi smeli dovoliti, da bi prišlo do nepotrebne obremenjevanja te vrste. Člani komiteja so

tudi opozorili, da so slabo pripravljene sestanki osnovnih organizacij. Do tega pride zato, ker so sekretarji prezaposleni ali pa niso dorasli nalogam. Za sekretarje osnovnih organizacij

bi morali v prihodnje izbrati res najboljše komuniste, ki bodo znali sestanke pripraviti tako, da bo prišla na njih do izraza tudi politična akcija članstva. Disciplino pa bo treba po-

ostriti. Komunisti bi morali biti usposobljeni za dejavnost na različnih področjih, kar pa ni le stvar dobre volje, ampak njihova partijska dolžnost. Dobro oceno dobi zlasti oni komunist, ki zna politično delati in tako vzgajati tovariše, da bodo lahko vestno in natančno izpolnjevali naloge in prevzeli nove. Pogumneje naj bi v delo uvajali predvsem mladino.

Na koncu plenuma so za novega sekretarja občinskega komiteja ZKS v Sevnici izvolili Franca Molana, sedanega sekretarja Tonea Kozmusa pa zaradi šibkega zdravja razrešili.

Za teden tiska v Loki

Isti dan bo ob 16. uri tudi predavanje »O razvoju protestantizma na Slovenskem«. Predaval bo domačin profesor zgodovine na celjski gimnaziji tovariš Mlinar.

Na razstavo in predavanje opozarjamo ljubitelje knjige, predvsem pa bližnje šole! Razstava bo v dvorani gasilskega doma v Loki.

Isti dan bo ob 16. uri tudi predavanje »O razvoju protestantizma na Slovenskem«. Predaval bo domačin profesor zgodovine na celjski gimnaziji tovariš Mlinar.

Na razstavo in predavanje opozarjamo ljubitelje knjige, predvsem pa bližnje šole! Razstava bo v dvorani gasilskega doma v Loki.

ZAČEL SE JE TEDEN TISKA

Lični letaki so občanom naše komune naznanili, da se je začel naš prvi TEDEN TISKA. Odprte so razstave periodik, knjig in fotografij v izložbenih okenih naših trgovin. Zanimiva prireditve tega tedna bo vsekakor nocojšnji

stva informacij, ki so danes aktivnemu občanu nujno potrebna. Pričakujemo, da bodo podjetja Jugotanim, Kopitarna, Rudnik v Krmelju in druga le začela izdajati svoje tovarniške liste — obveščevalce, brez katerih delovni kolektivi ne bodo mogli dobro uresničevati nalog samoupravljanja.

Hkrati vabimo vse prebivalce v naši občini, da se naročijo na naše dnevno in tedensko časopisje! Posebno priporočamo še Dolenjski list, naše domače glasilo, v katerem naš SEVNIŠKI VESTNIK sprti prinaša vse najvažnejše, kar moramo vedeti, če hočemo sodelovati v organih upravljanja in pomagati ljudskemu odboru kot aktivni občani!

Občinski odbor SZDL v Sevnici

USTNI ČASOPIS v Sevnici; začel se bo ob 19. uri v Partizanovem domu, razen novinarjev iz Novega mesta pa bodo sodelovali tudi politični in kulturni delavci Sevnice. Priprani smo, da boste z nocojšnjim večerom zadovoljni, saj take prireditve v Sevnici še ni bilo!

Občane vabimo, da si ogledajo razstave in obiščejo vse prireditve. Zelim, da bi TEDEN TISKA povečal zanimanje za vsa sred-

RAZPIS SKLADA ZA ZIDANJE STANOVANJSKIH HIŠ V OBČINI SEVNICA

Na podlagi 10., 43., 44., 46. in 47. člena Zakona o financiranju gradnje stanovanj (Ur. l. FLRJ, št. 47/59) in v skladu s pravili sklada za zidanje stanovanjskih hiš v ObLO Sevnica razpisuje upravni odbor sklada po sklepu, sprejetem na seji dne 20. marca 1962

II. NATECAJ za posojila za gradnjo stanovanj, za dograditve, za odkup stanovanj, ki jih bo gradil sklad, in za adaptacije stanovanjskih hiš na območju občine Sevnica, kot sledi:

1. GOSPODARSKE ORGANIZACIJE: za odkup stanovanj in za novo gradnjo stanovanj, ki bodo začeta v letu 1962 in dograjena najkasneje do 30. septembra 1963, skupno 150 milijonov dinarjev, od tega 72 milijonov v letu 1962 in 78 milijonov dinarjev v letu 1963.

2. ZAVODI: za odkup stanovanj in za novo gradnjo stanovanj, ki bodo začeta v letu 1962 in končana najkasneje do 30. septembra 1963, skupno 18 milijonov dinarjev, od tega 8 milijonov v letu 1962 in 10 milijonov dinarjev v letu 1963. Tu so mišljeni samostojni zavodi in solski zavodi.

3. INDIVIDUALNI GRADITELJI: za adaptacije in dograditve stanovanjskih hiš, skupno 15 milijonov dinarjev, in to: a) za večje adaptacije stanovanjskih hiš — 1,5 milijona dinarjev,

b) za dograditev stanovanjskih hiš članov ZB, ki bodo dograjene v letu 1962 — 2,5 milijona dinarjev,

c) za dograditev stanovanjskih hiš ostalih proslincev, ki bodo dograjene v letu 1962 — 11 milijonov dinarjev.

Natecaja pod točko 1. se lahko udeležijo gospodarske organizacije, ustanove in druge pravne osebe.

Natecaja pod točko 2. se lahko udeležijo samostojni zavodi, kot je navedeno že zgoraj.

Natecaja pod točko 3. se lahko udeležijo osebe v delovnem razmerju, osebe, ki so predpisih o socialnem zavarovanju izenačene z osebami o delovnem razmerju, osebi in družinski upokojenci, delovni invalidi, ki uživajo pravice invalidskega zavarovanja, in osebe, ki uživajo pravice po predpisih o vojnih in mirovni invalidih in po predpisih o udeležencih NOB, v mejah, navedenih pod točko 3. b) in c).

Pogoji za posojila od točke 1. do 3. so enaki:

a) da gre za gradnjo stanovanj na območju občine Sevnica,

b) 50-odstotna lastna udeležba od predračunske vrednosti gradbenega objekta. Najnižja obrestna mera 1 odst., najdaljši rok

vračanja 20 let za nove gradnje in dograditve. Za adaptacije 50-odstotna lastna udeležba od predračunske vrednosti adaptacije, najnižja obrestna mera 1 odst. in najdaljši rok vračanja 15 let.

Individualni proslilci dokazujejo 50-odstotno lastno udeležbo z dograditvijo do 3. gradbene faze.

Individualni graditelji morajo pristati na sklenitev pogodbe za oddajo vsaj 1 samske sobe za določeno dobo, s katero razpolaga stanovanski organ ObLO Sevnica. Oddaja več stanovanjskih prostorov nudi prednost v natečaju.

Ostala navodila, kakor tudi potrebne obrazce nudit Komunalna banka — Sevnica.

e) Vsak proslilec je ob vložitvi prošnje dolžan položiti varščino v višini 2 promilov od zaprosjenega posojila na depozitni račun Komunalne banke — Sevnica, št. 606-14-70-647-6, in to najkasneje do 30. aprila 1962. Odredek o vplačani varščini je treba priložiti ponudbi. Če proslilec ponudbo umakne, zapade varščina v korist sklada. Če proslilec na natečaju ne bo uspel, se mu varščina povrne v celoti.

d) Proslilec mora priložiti ponudbi vsa predpisana dokumentacija, ki jo objavi Komunalna banka — Sevnica. S predpisano dokumentacijo se ponudba vložna na Komunalno banko — Sevnica najpozneje do 30. aprila 1962 v zapečateni kuverti. Na kuverti mora biti označeno »II. natečaj posojil SZSH — ObLO Sevnica«.

Lastno 50-odstotno udeležbo, ki jo mora prispevati ponudnik, je treba položiti pred sklenitvijo kreditne pogodbe, a najkasneje 30 dni po izidu natečaja na bančni račun, ki ga bo ponudnik prejel takoj po izidu natečaja. V primeru nepravilnega pologa lastne udeležbe lahko postane odločba o odobritvi posojila nična.

PREDNOSTNI KRITERIJI: Splošna družbena korist, čim višja lastna udeležba, čim krajši rok vračanja, čim višja obrestna mera in pri individualnih ponudnikih čimveč stanovanjskega prostora, danega na razpolago stanovanskemu organu ObLO Sevnica.

Prošnjo z vso potrebno dokumentacijo je treba vložiti najpozneje do 30. aprila 1962 na naslov Komunalne banke Sevnica. Po tem datumu vloženih prošelj komisija ne bo upoštevala.

Sevnica, dne 24. marca 1962. Sklad za zidanje stanovanjskih hiš občine Sevnica.

Letošnja stanovanjska graditev

Pretekli teden je upravni odbor sklada za zidanje stanovanjskih hiš v občini Sevnica razpravljal o gradnji stanovanj v letu 1962. Iz poročil tajnika je bilo razvidno, da je zanimanje za graditev stanovanj v tem letu zelo veliko. Samo gospodarske organizacije se zanimajo za preko 30 stanovanjskih enot, poleg tega je veliko zanimanje tudi pri samostojnih zavodih in skladu za šolstvo. Individualnih proslincev je preko 40. Vsi ti imajo stanovanjske hiše že v gradnji in jim je potrebno le nekaj sredstev za dograditev stanovanj.

Upravni odbor se je znašel v zelo težkem položaju, kako zadovoljiti vse proslilce s pičlimi sredstvi, ki jih ima na razpolago. Po daljši razpravi in analizi dejanskega stanja se je odločil za razpis natečaja, ki je objavljen v tej številki Dolenjskega lista. Odločil se je, da bo investitor stano-

vanjskih blokov sklad sam. Glede velikosti stanovanj in glede načrtov, po katerih naj bi se gradila stanovanja, je bil dosežen dogovor med bodočimi uporabniki stanovanj in upravnim odborom sklada. Tako so sedaj dani pogoji za začetek gradnje večjega števila stanovanj v Sevnici in Tržišču. Gospodarske organizacije bodo lahko stanovanja odkupile od sklada pod pogojem, da bodo ob sklenitvi pogodbe položile najmanj 50 odstotkov lastne udeležbe od predračunske vrednosti, ki se bo obračunala ob prevzemu stanovanja v uporabo.

Za dograditev individualnih stanovanj pa meni upravni odbor, da bi dal sredstva samo tistim proslilcem, ki nameravajo stanovanje dograditi v letu 1962 in ki so pripravljene pod določenimi pogoji odstopiti vsaj eno samsko sobo, s katero bi razpolagal stanovanski organ občine. Dogaja se, da posamezni graditelji namenoma ne dogo-

tovijo vseh stanovanjskih prostorov, ker jih trenutno sami ne potrebujejo. Sklad je v take gradnje vlagal znatna sredstva, ni pa dosegel, da bi bil proslilec pripravljen sprejeti vsaj samsko in prazno stanovanje. Sklad se je zavarovaje tudi proti takim, ki bi hoteli sklad izigrati. Kdor ne bi izpolnil obveze po vnaprej sklenjeni pogodbi, bo moral vse najeto posojilo takoj odplačati z vsemi zamudnimi obrestmi in zamudno provizijo.

V letu 1962 bo sklad pričel zbirati tudi predplačila od državljanov. Proslilec, ki se bo odločil za tak način varčevanja, bo sklenil s skladom pogodbo in vplačal določeni znesek kot predplačilo za stanovanje. Po dogovorjenem roku bo sklad dogradil stanovanje in ga dal proslilcu na razpolago, s tem da se bo vplačani znesek obračunaval pri najemninah. S pravili bo določeno, kakšna stanovanja bodo proslilec s predpla-

čili zagotovljena, koliko bo sodeloval sklad s krediti in v kakšni višini gospodarska organizacija, kjer je proslilec uslužben. Ze prvi razgovori dajo slutiti, da bo tudi za tovrstno gradnjo stanovanj v Sevnici veliko zanimanja. Zanimanje se bo še povečalo, ko bo zmanjkalo gradbenih površin za individualno gradnjo, kar pa ni več daleč.

Občina pripravlja tudi urbanistični načrt, ki bo dokončno rešil, kje in kakšni stanovanjski objekti naj se gradijo v bodoče. Tega pogrešamo v sevniki občini ob vsaki lokaciji kakršnega koli gradbenega objekta. Stanovanjski sklad je najbolj zainteresiran na takem načrtu, zato je upravni odbor namenil določena sredstva za finansiranje načrta.

Priprani smo, da bomo v tesnem sodelovanju z gospodarskimi organizacijami in državljanji uspeli tudi v Sevnici do neke mere ublažiti stanovanjsko stisko.

Lojze Motore

Bolezni in leta prinašajo nove skrbi v vrste borcev

Občinska letna konferenca Zveze borcev NOV v Trebnjem je bila 16. marca. Poleg številnih delegatov, izvoljenih po krajevnih organizacijah, se je udeležilo več gostov med njimi člana okrajnega odbora ZB: Miloš Jančič predsednik okrajnega odbora ZB Novo mesto, in Miha Počrvina.

Po obsežnem poročilu, ki ga je podal predsednik občinskega odbora ZB NOV Ludvik Strajnar, se je razvila živahna razprava. Delegati so ugotovili, da nastaja v vrstah nekdanjih udeležencev NOB vedno več novih problemov, kolikor bolj se oddaljujejo vojna leta (bolezni, starost in podobno). Zato je potrebno temeljito in aktivneje reševati nastala vprašanja.

Občinski odbor ZB NOV, kakor v vseh dvanajstih krajevnih organizacijah v katere je vključenih 1117 članov, je bil v glavnem delaven. Iz poročila je bilo razvidno, da je komisija za priznavanje delovne dobe v NOV imela največ dela. Ugodno je rešila 128 prošelj, 28 pa je bilo zavrženih zaradi pomanjkanja dokazil in nepravilnih izjav pri 75 prošelj pa je vrnjenih v dopolnitev. Nekateri člani v svojih zahtevah po ugotovitvi delovne dobe pretiravajo in postavljajo neobstojne in celo neresnične zahteve. Zato je imela komisija dostikrat težko stališče pri presojanju dokumentov. Zato bodo letos uvedli novost, da bodo prošnje obravnavali najprej krajevni odbori ZB ali komisije pri krajevnih odborih in šele potem jih bo dokončno reševala občinska komisija.

Zgodovinska komisija je bila ena najbolj delavnih in pravilno zastavila svoje delo. Gradivo, ki ga je zbrala, je potrebna še strokovno obdelati in ga dati v tisk. Nekateri krajevni odbori so aktivno začeli s kronikami in imajo precej zbranega gradiva, ki ga je treba dokončno obdelati. Šlavna zgodovina o ustvarjanju naše države in o parlamentarnih akcijah ne sme

biti pozabljena. V letošnjem letu bi moralo biti pisanje kronik zaključeno.

Na področju spomeniške dejavnosti je bilo v preteklem obdobju premalo storjenega. Se vedno je veliko pokopališč brez skupnih grobišč padlih borcev. Temu je vzrok pomanjkanje finančnih sredstev. Lani so zelo lepo uredili skupno grobišče na pokopališču v Mokronogu. V izdelavi so načrti za postavitev spomenika v Sentlovrencu in v Starem trgu pri Trebnjem.

Za izobraževanje in pre-kvalifikacijo članov ZB je v preteklem obdobju bilo veliko storjenega. Od 41 članov prijavljenih za pre-kvalifikacijo v gospodarskih organizacijah, jih je opravilo izpit 25, a 16 se jih še pripravlja.

V referatu in razpravi je bilo veliko govora o pre-kvalifikacijah in skrbi za člane. Poudarjeno je bilo, da rešitev socialnih in zdravstvenih problemov bivših borcev ni samo v socialnih podporah in upokojitvah po tem ali onem členu. Seveda je treba ti-

stim, ki jim to pripada, omogočiti, da pridejo do svojih pravic, vendar moramo rešitev iskati prav v zaposlovanju in vključevanju v proizvodnjo, kajti za ljudi, ki so še zdravi in sposobni za delo, je boljše, da so zaposleni.

Eno izmed važnih vprašanj so stanovanja za člane ZB. Lani se je na tem področju uredilo malo. Se vedno je veliko primerov nezaposlenih članov, ki stanujejo v zelo slabih, za življenje neprimernih stanovanjih. Zato je občinski ljudski odbor predvidel del sredstev letošnjega stanovanjskega sklada za gradnjo skupnih družbenih stanovanj za nezaposlene borce. K temu bo prispeval nekaj sredstev tudi glavni odbor ZB. Če se bo to uresničilo, bo v letošnjem letu zgrajenih ali dograjenih 4 družinskih stanovanj v vrednosti 11 milijonov dinarjev.

Na skupščini so izvolili 11-člansko predsedstvo, nadzorni odbor in delegate za okrajno skupščino.

Jože Sever

Kje so vzroki mrtvila?

Na odru se je odvijala Finžgarjeva »Veriga«. Ljudje so rekli, da bi radi gledali igre. Zdaj je igra tu, v dvoranah pa je malo gledalcev. »Kaj je vzrok takemu nezanimanju?« se sprašujejo v Sentrupertu. Tudi na občnem zboru prosvetnega društva »Franci Lunček« je bilo malo ljudi.

Ob »Verigi« sem nehote pomislila na tisto verigo, ki je včasih tako tesno povezovala občinstvo in izvajalce. Ali so njeni člani zares popustili? Ali mladina nima prav nič veselja do kulturnega udejstvovanja, ali je zares popolnoma onemela?

Vedno znova se vprašujemo, kje so vzroki za tako kulturno mrtvilo. Tudi domači kinoprojektor sameva. Vendar pa tak dolgčas ni samo v Sentrupertu. Tudi v okolici se ne morejo po-

hvaliti, da delajo, čeprav je bilo na občnem zboru precej govora o »plodni sezoni«, ki pa še zdaleč ni bila plodna!

D. Z.

OBISK V MOKRONOGU

Ljubitelji lep pesmi in literature, oglasite se 29. marca v Mokronogu v kulturnem domu! Ta dan bodo Mokronog obiskali naši vidni kulturni delavci — pesniki in pisatelji. Ne zamudite izredne prilžnosti! Slišali boste literarna dela, ki vam jih bodo posredovali ustvarjalci naše lepe slovenske besede.

Prebivalci Mirne, Sentruperta, Mokronoga in Trebnjega, ogledajte si razstavo časopisov, revij in knjig v izložbenih oknih!

TREBANJSKE NOVICE

V soboto: ustni časopis na Mirni!

V soboto, 31. marca bo družnica Novinarskega društva iz Novega mesta privedla na Mirni ustni časopis. Mirnjani in okolčani, ne zamudite zanimive prireditve! Izvedeli boste vse novice sobotnega dne v kraju. Morda bo izžrebana tudi vaša vstopnica.

Trebanjci, ne zamudite predavanja »TISK 7. velesila«, ki bo danes ob 19. uri zvečer v zadrudni dvorani!

Zadovoljstvo s plesnim poukom

Solski aktiv LMS Trebnje je v dogovoru s Plesno zvezo Slovenije organiziral za svoje člane plesni tečaj. Vodi ga plesni učitelj tov. Marolt iz Ljubljane. Tečaj obiskuje 42 mladink in mladincev, ki bodo v 24 plesnih urah spoznali osnovne korake plesa, se naučili lepega in kulturnega vedenja v družbi in na plesišču. Prve vaje so bile 10. marca v Zadrudnem domu. Ko smo mladinci po vaji zapustili dvorano, smo bili zadovoljni, da smo se v tečaj pripravili.

Priporočamo ostalim mladincem naše občine, naj tudi njihovi aktivni organizirajo enake tečaje.

Obisk pri knjižničarki

V tednu tiska smo se spomnili tudi naših požrtvovalnih knjižničarjev. Ob tej priložnosti smo obiskali ANICO MIKEC, knjižničarko v Trebnjem. Anica je mirna in tiha, skoraj neopazna. Zelo rada bere in je delo knjižničarke sprejela z golj iz ljubezni do knjig in dobrega čtiva. Kljub temu da se vsak dan vozi iz Trebnjega v Novo mesto, kjer opravlja tajniške posle pri okrajnem svetu Svoboda, najde še toliko časa, da ure in

ure presedi v knjižnici. Zelo skrbno ima urejene police v skromni sobici kulturnega doma. Ob nedeljah pa odpre vrata knjižnega hrama ter svetuje pionirjem, mladincem ter odraslim bravcem knjižna dela, ki jih ima v svoji knjižnici. Anica tudi zelo rada nastopa na odru, zato zadnje čase čuti veliko vrzel na tem področju.

Za njeno požrtvovalno delo se ji lepo zahvaljujemo in želimo še veliko uspeha!

-ra-

Vpišite se v šolo življenja!

Mladina v Trebnjem se je v precejšnjem številu odzvala vabilu za vpis v šolo za življenje. S prvim predavanjem so bili poslušalci zelo zadovoljni, prav tako tudi predavatelj s poslušalci. Mladinci in mladinke, ki se še niste vpisali, storite to čimprej!

Kaj se vsak tečen zgodi pri nas, vam pove DOLENJSKI LIST!

LETNI DRUŽBENI PLANI PRED OBČANI

V teh dneh razpravljajo občani o letnem programu razvoja občine, o razširjenem kmetijskem zavarovanju, o raznih odlokih, ter dobivajo odgovore na vprašanja, postavljena na zadnjih zborih občanov.

Namen zborov je temeljito razpravljati o postavljenem predlogu programa, v katerem je prikazan razvoj posameznih panog gospodarstva, porast narodnega dohodka, investiranje v gospodarstvu in izven gospodarstva ter predvidenih ukrepov za izpolnitev programa.

Program postavlja pred vse občane obširne naloge: krepitev socialističnih družbenih odnosov, nadaljnje izpopolnjevanje in uveljavljanje gospodarskega sistema, hitro povečanje proizvodnje in produktivnosti dela v skladu s potrebami tržišča. Vzoredno z vsem tem naj bi se razvijal tudi družbeni standard. Ob upoštevanju smernic resolucij zveznega, republiškega in okrajnega gospodarskega in družbenega razvoja in na osnovi predlogov gospodarskih organizacij je v letu 1962 predvideno povečanje narodnega dohodka za 23,8 odstotka, kar predstavlja največje vlaganje naporov zaposlene delovne sile in vseh ostalih činiteljev v občini.

Vse to bo mogoče doseči z maksimalnim izkoriščanjem proizvodnih kapacitet, boljšo organizacijo dela, z uvajanjem delitve dela po posameznih delovnih mestih, uvajanjem dela po tekočem traku, nagrajevanjem po učinku, z največjo štednjo, večjo produktivnostjo dela in širjenjem in vzpostavljanjem novih obratov.

Zato je prav, da bi bili zbori občanov polnoštevilno obiskani, da tam temeljito pretresejo program, predlagajo spremembe in dopolnitve, kajti le tako bo družbeni program vseh občanov. To naj bo resnični zakon vseh občanov, gospodarskih organizacij, družbeno-političnih organizacij in usmerjevalec pri nadaljnjem razvoju v občini.

Ciril Bukovec

Radi bi postali dobri šoferji - amaterji

Na sestanku so nekateri pionirji in mladinci izjavili željo po prometno vzgojnem krožku. Pojavilo pa se je vprašanje, kje dobiti predavatelja. Naprosili smo prometnega miličnika Francija Gričarja, ki je to nalogo z veseljem sprejel. V prometni krožek se je prijavilo 36 otrok. Razdelili smo se na dve skupini. Pionirje nižjih razredov poučuje tov. Anica Goletova, pionirje in mladince višjih razredov pa tovariš Franci Gričar.

Novembra 1961 smo začeli s poukom. Najprej smo obravnavali kolo, prometne znake in predpise, potem pa še varnost prometa v križiščih. Tovariš Gričar nam je obljubil, da bomo lahko delali izpit za prometno značko AMZJ II. stopnje. Res smo se 28. februarja zbrali pred izpitno komisijo in opravili izpit. 12. marca pa nam je tov. Nace Bukovec v imenu predsednika AMZ Trebnje izročil značke in knjižice; Mariji Smolč je za požrtvovalnost upraviteljstva šole podarilo knjigo. Ogl-dali smo si tudi nekaj diapozitivov o prometnih nesrečah.

Kaj pa naši načrti? Ob lepem vremenu bomo prirejali izlete s kolesom. Tekmovali bomo v histročni in pravilni vožnji. Dobili bomo nekaj oblek prometnih miličnikov in sodelovali v sprevedu na občinski praznik 15. maja. Na koncu leta bomo opravili izpit za

zlato značko AMZJ, mlajši pionirji pa bodo delali izpit za bronasto značko. Če bo mogoče, bomo šli tudi na izlet v Zagreb.

Taki so naši načrti, želja nas vseh pa je, da bi kmalu postali dobri šoferji amaterji.

V imenu vseh članov prometno vzgojnega krožka v Trebnjem se prisrčno zahvaljujem tov. Franciju Gričarju in upravitelju šole tov. Nacetu Bukovcu za požrtvovalnost in skrb, ki nam jo posvečata.

Slavka Gorc, 8. a. razred, Trebnje

Slovo od Jožeta Bevca

13. marca smo z žalostjo pospremili znanega p.r.i-zanskega borca z Debenc na mirensko pokopališče. V mislih smo obujali spomine na dni, ko smo skupaj z njim hodili po teh poteh in trpeli v borbi proti okupatorju. Za partizane so bila pri Jožetu zmeraj odprta vrata pa tudi vsa njegova družina je partizanom nudila zavetišče, kadarkoli so prišli.

Tudi kasneje, v svobodi, so se izletniki radi ustavljali pri njem in vedno je postregel gosta s prijateljskim nasmehom in dobro doletjsko kapljico.

Ne le borci Mirenske doline, pač pa tudi drugi, ki smo Jožeta Bevca poznali, ne bomo kmalu pozabili nanj!

Kaj in koliko beremo

Okoli marsikaterega občana se ustavi ob okusno urejenih izložbah, v katerih so razstavljeni časopisi in revije ter ostale publikacije. Ne moremo reči, da prebivalcev občine Trebnje ne zanima,

47,6 odst. proračunske potrošnje

Svet za plan in finance je na zadnji seji odobril uporabo proračunskih sredstev za razdobje od 1. aprila do konca junja. Skupaj s prvim tromesečjem bo porabljenih 47,6 odst. proračunskih sredstev, vendar bi bila potrošnja nižja, če ne bi bilo v prvem tromesečju treba skoraj v celoti poravnati dotacije družbenim organizacijam, ki imajo prav v tem razdobju letne konference in občne zборе.

kaj se godi doma in po svetu. Če se ozremo po številnih izložbah, vidimo, da je od 17.255 prebivalcev 5.692 naročnikov na razne liste in revije. Od tega 1.752 naročnikov na Dolenjski list (1 Dol. list na 9 prebivalcev), na Kmečki glas 1.176; Delo 348. Našo ženo 231 itd. Ne moremo trditi, da so te številke zadovoljive. Se po potrebu delati na tem področju. Pri tem ne moremo prezreti ljudskih knjižnic, ki so ponekod prav dobro obiskane.

Kljub koledarski pomladi je pod snegom še vedno kakih 936.000 ha orne zemlje, ki čaka spomladanskih del. Kmetijski proizvajalci voljovalne menijo, da bo ta zamuda znatno zmanjšala pridelek. Krmne rastline bi morali že posejati, pa so setev zavoljo snega že trikrat odložili.

»S KMETI SE JE TREBA POMENITI...«

Navadno se večkrat srečava pri kosilu v Frelihovi gostilni v Sentrupertu. Tam vsakokrat z zanimanjem prisluhne kmetijskim nasvetom iz radia, potem pa poseže v pogovor. Pravzaprav je največkrat le poslušalec, ker se zaradi skromnosti nikoli po sili ne uveljavlja.

Tokrat pa sem ga poiskala v prazni pisarni KZ Sentrupert. Vsi uslužbenci so se ob združitvi v večjo proizvodno enoto središčem v Trebnjem preselili tja ali na Mirno.

PETER ZIHERLE je doma v vasi Slepšek pri Mokronogu. Toda ni držal kar doma. »Tudi kmet bi se moral strokovno izpopoljevati,« je dejal. Zelo po znanju ga je pripeljala v kmetijsko šolo na Grm. Zdej je Peter, ki stopa v 34. leto, absolvent te šole. Od julija lanskega leta je v Sentrupertu.

— Kaj pa obsega vaše delo?

»Odkup, privatno kmetijsko proizvodnjo,« je kratko odgovoril tovariš Ziherte. Ko pa se je razgovoril, je vse razložil obširneje.

»Vsak ponedeljek je v Sentrupertu odkup živine. Ponjo pridejo kupci iz

Sljemena, Emone in Zidnopolja. Razen tega je treba odkupiti vse tržne

presežke. Lani in letos smo odkupili največ krompirja. Kadar ni odkupa, imam nalogo, organizacijsko povezovati kmete za nadaljnje sodelovanje pri zadrugi. S kmeti se je treba pogovarjati. Seznanjam jih s pogodbeno proizvodnjo z zadrugo. Sadiji naj bi predvsem krompir, sejali pa pšenico. Lansko leto je po takem sodelovanju prodal zadrugi največ krompirja kmet Viktor Krmelj iz Brinja pri Sentrupertu.

— Ali kmetje z zaupanjem sodelujejo z zadrugo?

»Vedno ni zaupanja, ker kmetom ne moremo konkretno zagotoviti uspeh. Vendar se počasi navezujejo, nekateri pa delajo še po svojem preudarku. Ko bodo spoznali uspehe pri sodelovanju, bodo pristopili še drugi.«

— Kako pa združitev proizvodnih okolišev v večjo enoto?

»Perspektiva bo pokazala, če je združitev dobra. Toda prav gotovo je,« je dejal Peter.

— In vloga Sentruperta v novi enoti?

»Na zemlji okrog Sentruperta so v prihodnje predvidene vrtnine v povezavi s sušilnico na Mirni.«

Tovariš Peter je še veliko povedal. Manj o sebi, več o svojem delu. Njegova vpražna prostega časa ni veliko. Takrat rad bere časopise, najraje Kmečki glas. Te dni ima spet veliko dela s krompirjem. Boji se ga odposlati, da ne bi med potjo zmrznili.

Delo in skrb vedno prijetno izpopolnjujeta življenje.

Danica Zupan

Mladini in ženam dajmo priložnost, da se uveljavijo v upravljanju!

Naloge Turističnega društva bodo uresničene le s sodelovanjem občanov

Delavsko samoupravljanje se je močno uveljavilo. Proizvajalci so v večini podjetjih postali pravi upravljalci. Spričo sproščene pobude proizvajalcev je v podjetjih priložnostno do izraza neposredno upravljanje v vseh oblikah. V kratkem bodo kolektivni volili nove organe delavskega samoupravljanja. Predsednik občinskega sindikalnega sveta Videm-Krško tov. SLAVKO SRIBAR nam je v zvezi s tem pomembnim dogodkom odgovoril na tri vprašanja.

Kako potekajo priprave za volitve v nove organe upravljanja?

Nekatere sindikalne podružnice so na občinskih zborih že razpravljale o pripravah na volitve organov samoupravljanja. O tem je bilo že veliko razprav tudi na drugih sestankih. Kolektivna tovarne čokolade in Valvasorjeve tiskarne sta že določila datum volitev. Občinski sindikalni svet pripravlja skupno z obč. odborom SZDL, obč. komitejem mladine in občinskimi zborom proizvajalcev skupno razpravo o pripravah za volitve v organe upravljanja.

Smo z doseženim razvojem delavskega samo-

upravljanja v videmsko-krški občini lahko zadovoljni?

— Skoraj 12-letno razdobje uveljavitve in notranje učvrstitve sistema delavskega samoupravljanja je nujno terjalo vključitev čimvečjega števila proizvajalcev v upravljanje. Kakšno pa je bilo to upravljanje v posameznih podjetjih, je bilo odvisno predvsem od sposobnosti delovnega kolektiva. Kjer je kolektiv čutil potrebo po družbeno-ekonomskem izobraževanju, se je delavsko samoupravljanje hitreje razvijalo. V tovarni celuloze in papirja in v rudniku na Senovem se je delavsko samoupravljanje tako razvilo, da so jim postali okviri upravljanja preozki: ustanovili so ekonom-

ske enote in obratne delavske svete. V drugih podjetjih so vprašanje nadaljnje decentralizacije samoupravljanja rešili s pravilniki o delitvi čistega in osebnega dohodka. Napredek v tem smislu je bil dosežen tudi v Kovinarski zadrugi. Dobro razvito delavsko samoupravljanje je tudi v Splošnem obrtnem podjetju.

Dosedanje obdobje samoupravljanja je bilo za vse nas dragocena šola, ki bo pripomogla in posredovala novim organom delavskega samoupravljanja bogate izkušnje. Delavsko samoupravljanje se je torej že močno utrdilo in smo zato lahko upravičeno zadovoljni.

Nekateri delavski sveti so si premalo prizadevali, da bi z zaključnimi računskimi podatki bili seznanjeni vsi člani kolektiva. Hkrati pa ugotovljamo, da je v dosedanjih DS premalo žensk in mladine. Kaj pravite na to?

— Povsem drži, da so nekateri DS določene probleme površno obravnavali. Predvsem je bilo to opaziti na področju investicijske politike in pri izdelavi daljnosežnih programov razvoja pod-

jetja. Taki DS žal niso bili dovolj samostojni, temveč so delali pod vplivom vodilnih uslužbencev v podjetju. Zanimiv primer je kolektiv »Lipa« v Prekopi, ki ni želel razpravljati o svojem položaju v novem gospodarskem sistemu. Temu kolektivu se danes to že mašuje. V glavnem pa vsi DS niso nič posebnega ukrenili, da bi o zaključnem računu lahko razpravljali celotni kolektiv.

V delavskih svetih je zares premalo žena in mladine. Odpraviti je treba zastarelo miselnost, da slednji niso sposobni sodelovati v organih upravljanja. Sposoben je vsak proizvajalec, res pa je, da mu je treba omogočiti delo v novih delavskih svetih!

Na raznih sestankih in zborovanjih je bilo izrečenih nešteto besed o zunanjih podobi mesta in razvoju turizma v občini Videm-Krško. Nekaj je že bilo storjenega, veliko nalog pa novo izvoljeni občini šele takrat, ko bodo naloge društva pomagali reševati vsi občani. Izkušnje prejšnjih let so pokazale, da brez takega sodelovanja ni pravih uspehov. Delovni načrt za leto 1962 je zelo pester in bogat. Predvideno je, naj bi se v mesecu maju izvedel teden čistoče. Zato naj bi ljudje zasadili cvetlice v vrtove in okrasili hiše z lončnicami ter popravili ograje okoli vrtov. Tudi hišni sveti bi morali boljše skrbeti za snago okoli hiš. Prostor pred železniško postajo je zanemarjen

in bi ga bilo potrebno urediti. Po mestu je namestiti razglasne table in zemljevide. Namestitev zemljevida s turističnimi točkami v občini je nujna že zaradi tega, ker prihaja v kraj zlasti poleti veliko turistov. Turistična postojanka na Sremiču je lepo urejena, zanemarjena pa je postojanka na Libni. Planinsko in turistično društvo sta pripravljena sodelovati pri nadaljnji gradnji doma na Libni. To gradnjo pa bi morala podpreti še ostala društva in organizacije. Naj še omenimo, da bo Turistično društvo za novo leto izdalo koledarje z zanimivimi slikami krajev v občini.

Če si občani resnično želijo lepo podobo mesta in hitrejši razvoj turizma, ni dovolj samo razpravljanje, temveč predvsem pomoč.

Kovinarji v lastnem bifeju

V Splošni obrtni kovinarski zadrugi je zaposlenih 270 ljudi. Dosedaj so malicali v obratu družbene prehrane ali pa v bifeju Elektro-Krško. Nedavno pa so si uredili bife v svojem podjetju. V njem lahko dobijo zaposleni mrzla jedila, pogreta konzervirana jedila in brezalkoholne pijače.

ZA PROMETNO VARNOST

Nedavno je imela občinska komisija za prometno vzgojo in varnost prometa sestanek, na katerem so sprejeli več pomembnih sklepov. Med drugim je bilo določeno, naj vse večje gospodarske organizacije v občini ustanovijo samostojne komisije za vzgojo in varnost prometa. V vseh višjih razredih osnovnih šol naj bi upeljali obvezni pouk iz prometne varnosti. Za učiteljsko bo organiziran seminar,

na katerem se bo seznanilo o vseh problemih prometne vzgoje. Tako bo lažje posredovalo svoje znanje učencem. Vse lastnike vpreg je treba čimprej seznaniti, kako naj bodo opremljena vprezna vozila. Vse šole naj bi se vključile v tekmovalstvo, ki ga je razpisala republiška komisija za prometno varnost. Najboljšim bodo dodeljene praktične nagrade, knjižna darila in mopedi.

Večja izbira, toda visoke cene

V ponedeljek smo obiskali trgovino z zelenjavo kmetijske zadruge v Krškem in si zabeležili cene kmetijskih pridelkov. Ugotovili smo, da je bila to pot trgovina s kmetijskimi pridelki dobro založena, cene pa so bile dokaj visoke: banane po 300 dinarjev, češula po 220, česen 320, fižol 120, krompir 30, jabolka 40, jajčka 18, karfiž 280, solato 500, špinača 500, korenje 50, limone 300, pomaranče 300, med 450, peteršilj 200, kislo zelje 70, por 150, orehova jedra 1150, suhe slive 210, rozine 350, mleko 50 dinarjev.

Na Zdolah so za napredek

Na pustno nedeljo je bila na Zdolah veselica, ki jo je pripravila tamkajšnja krajevna organizacija Socialistične zveze. Prireditelj je po prizadevanju pripravljalnega odbora zelo uspela, čeprav je bilo nekaj takih članov, ki se niso mogli sprizniti z odločitvami večine. Prav to da misliti, da je delo Socialistične zveze le takrat plodno in uspešno, če se vsi njeni člani enotno zavzemajo za določene stvari.

Na sestanku množičnih organizacij na Zdolah, ki so ga sklicali pred dnevi, so govorili o cesti, ki bi jo bilo treba veraditi od Zdol do Anovca. Ta cesta bi zamenjala sedanji zelo slabi kolovoz, z deli pa bi pričeli že to pomlad. Sredstva za gradnjo bi prispevali prebivalci, pomagale pa bi tudi organizacije in mladina. Zeleli bi, da bi, krajevni odbor pokazal več

mladino, skrbi za ostarele in onemogle ter socialno ogrožene državljane. Še posebej so udeleženci razpravljali o alkoholizmu, pri čemer so poudarili, da so brezalkoholne pijače predrage ter prav zaradi tega ne dosežejo take potrošnje, kot bi bilo želeli. Članstvo je pregledalo tudi delo in uspehe Podmladka RK ter ob zaključku sprejelo nov delovni načrt za prihodnje.

Šušljanje o razbitih jajcih za Savo

Sicer je malo nenavadno, pa vendar je res, da se je že na več sestankih in celo na zboru občanov razpravljalo o razbitih kokošjih jajcih, ki so ležala v Krškem za Savo. Pričelo se je celo šušljati, da jih je prodajalica z zelenjavo kmetijske zadruge v Krškem vrgla za Savo samo zato, da ne bi znižala cen jajcem. To šušljanje pa je dalo povod za dokaj žoleno razpravo med ljudmi. Obsodili so nepošteno ravnanje kmetijske zadruge in kritizirali poslovanje zadržnih uslužbencev. To nas je napotilo, da smo te dni obiskali upravnika kmetijske zadruge Maksa Babiča in ga zaprosili za pojasnilo o celotni zadevi. Zvedeli smo, da je uprava kmetijske zadruge izvršila preiskavo takoj, ko je zvedela za razpravo na sestankih. Ugotovili so, da jajca za Savo niso bila last kmetijske zadruge. Prodajalke v prodajalni so zadolžene za vse, kar prodajajo. Če bi se jajca pokvarila,

Uspešni zbor občanov na Senovem

Prejšnji teden je bil na Senovem zbor občanov, ki ga je sklicala krajevna organizacija SZDL. Preko sto volivcev je v kino dvorani poslušalo razlago o družbenem planu in proračunu občine za leto 1962, ki jo je podal podpredsednik občinskega ljudskega odbora Karel Šterban. V zanimivi razpravi so volivci izrazili željo, naj bi Dolenjska vodna skupnost priskrbela sredstva za regulacijo Reštanjskega in Dolskega potoka. Volivci so se tudi zavzemali za ureditev tržnice in dograditev ceste skozi Senovo. Načeto je bilo tudi vprašanje gradnje cementarne. Predlagano je bilo, naj bi se ukrenilo vse po-

Kako je z zdravniško dežurno službo v Vidmu-Krškem?

Na eni izmed letošnjih sej občinskega ljudskega odbora je bilo sklenjeno, da mora zdravstveni dom takoj uvesti stalno dežurno službo. V stanovanju zdravnikov pa naj bi napeljali telefon. Dežurna služba do danes še ni urejena, ker s tovarno celuloze in papirja ni bil dosežen sporazum o dodelitvi prostora v obratni ambulanti za dežurno službo. Zdravstveni dom pa je namesto dežurne službe uvedel stalno pripravljenost zdravnikov. Upravniči zdravstvenega doma dr. Hvala-Andrijaševiče je bil na stanovanje že napeljan telefon, (št. 32), dr. Jože Pirca pa je še brez njega.

Ljudje upravičeno menijo, da bi moral imeti na stanovanju telefon najprej zdravnik, potem pa šele vsi drugi.

trebno za gradnjo cementarne ali primerne tovarne. Zaloga premoga v rudniku pojenjujejo in bo čez nekaj let nastalo vprašanje zaposlitve rudarjev. Zato je zahteva volivcev po gradnji

Zanimiva razprava na Reštanju

14. marca je bil na Reštanju zbor občanov, na katerem so razpravljali o družbenem planu in proračunu občine za leto 1962. Udeležba sicer ni bila kaj prida, zato pa je bila razprava boljša. Predlagano je bilo, da bi zgradili vodovod tudi v srednjem delu Reštanja, kjer je 120 ljudi brez vode. Zgradili bi zajetje z rezervoarjem in napeljali vodovod poleg srednjega dela Reštanja še v zaselek Karpate. Ljudje so na zboru občanov izjavili, da so pripravljani sodelovati s prostovoljnimi delom. Glede obveze za prostovoljno delo bo v kratkem izveden popis. Računajo, da bo kolektiv rudnika za vodovod prispeval material in strokovno vodstvo.

Prebivalci iz zaselka Dol so predlagali, naj bi se prevozi za popravilo poti plačali iz občinskega proračuna. Nedavno so namreč s prostovoljnimi delom po-

pravili pot od rudniške železniške proge v Ravnah do zaselka Dol. Opravili so 250 ur in navozili na pot 43 kubikov gramoza. Vaščani so opravili tudi 96 prostovoljnih delovnih ur pri začetnih delih za napeljavo vodovoda.

Večje pristojnosti komunskim zavodom za socialno zavarovanje

24. marca je bila v Vidmu-Krškem skupščina podružnice Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. Poročila so ugotovljala živahno dejavnost na področju socialnega zavarovanja in zavarovanja kmetijskih proizvajalcev v sevniški in videmsko-krški občini, za kateri podružnica deluje, razen tega pa nakazala številne probleme okrog plačevanja zdravstvenih storitev itd. Vse to je skupščina napotilo do tega, da je začela razpravljati o prenosu pristojnosti zavarovanja na komunski zavode, kar pa je že tako in tako določeno. — 30. junija bo namreč prenehal delovati Okrajni zavod za socialno zavarovanje. — Podrobneje bomo o skupščini še poročali.

ZAKAJ NE UPOŠTEVAMO ODLOKA O JAVNEM REDU IN MIRU?

Občinski ljudski odbor Videm-Krško je 30. marca 1957 sprejel odlok o javnem redu in miru. V tem sestavku nameravamo opisati le nekatere nepravilnosti, ki razburjajo meščane in zaradi katerih se upravičeno sprašujejo, zakaj se določila v odloku ne upoštevajo. Kričati, razgrajati ali delati večji hrup in ropot je po 23. uri prepovedano. Minejo pa zelo redke noči, da ne bi kakšen brezvestni šofer pustil več ur sredi mesta ropotati svoj avto. Prav tako je prepovedano točenje alkoholnih pijač mladini pod 16 leti. Ta mladina ne bi smela po odloku obiskovati gostiln nitj kino predstav med tednom. Na te določbe pa so, kot kaže, že vsi pozabili. Prepovedana je tudi hoja po sredini ceste. Cesta skozi mesto pa je včasih pravo sprehajališče, zlasti dijakov in učencev. Res prava sreča, da se v Vidmu-Krškem ne zgodi

več prometnih nesreč. Lepljenje plakatov ali objav je dovoljeno samo na mestih, ki so za to določena. V resnici pa jih lepijo zdaj že domala na vsaka vrata ali ograjo. Menimo, da je tu vsak komentir odveč! Dovoljeno tudi ni voditi pse v javne lokale. — Gostilne v Vidmu-Krškem pa so najpogostejši hrup in ropot. Vse to je skupščina napotilo do tega, da je začela razpravljati o prenosu pristojnosti zavarovanja na komunski zavode, kar pa je že tako in tako določeno. — 30. junija bo namreč prenehal delovati Okrajni zavod za socialno zavarovanje. — Podrobneje bomo o skupščini še poročali.

LOŠKA ŠOLA BO DOBILA NOVO OPREMO

Osnovna šola v Lokji ima že nad 55 let stare šolske klopi. Davna želja je, da bi dobili moderne šolske mize. Nove sodobno urejene table imajo že nekaj let. — Šolski odbor in uprava šole sta imela pred nedavnim sejo, na kateri so se pogovorili o nabiralni akciji. Akcija je uspela in posestniki so že prispevali les.

Vsak četrtek v vsako hišo našega okraja: DOLENJSKI LIST!

Hvaležnost - najlepše priznanje!

Tovariš Franc Agrež, šolski upravitelj iz Vidmu-Krškega, ob 60-letnici življenja: »Lepo je živeti in delati v učiteljskem kolektivu, ki je enoten!« — »Če bi bil še enkrat mlad, bi spet postal prosvetni delavec!«

»Že v mladih letih se mi je porodila želja, postati učitelj. Sedem otrok nas je bilo v družini, pa vendar so mi starši omogočili obiskovati meščansko šolo. Ko sem to šolo dokončal, sem se moral spoprijazniti z bolečo resnico, da študija ne morem nadaljevati. Oče je bil namreč čevljar in v takrat ni bilo od te obrti kaj prida zaslužka. Ni mi kazalo drugega, kakor slediti očetovemu poklicu. Sem imel mar pravico otrgati staršem od ust še zadnji kos kruha? Delal sem in štedil. Do 24. leta starosti sem imel že toliko prihranjenega, da sem se vpisal na učiteljsko v Mariboru. Se se spominjam tistega veselega trenutka, ko sem prvič prestopil prag učiteljskega. Bil sem resnično vesel in ponosen sam nase. Pričela se je nova pot v mojem življenju, nam je 22. marca pripovedoval upravitelj osnovne šole v Krškem tovariš FRANC AGREŽ, ki je tega dne praznoval 60-letnico rojstva. V prijetnem razgovoru je za bralce našega lista odgovoril na več vprašanj.

Težka je bila pot do vašega poklica. Zato nas zanima, s kakšnim uspehom ste izdelali učiteljske?

— Trije so leta 1931 izdelali učiteljske z odličnim uspehom, med njimi sem bil tudi jaz.

Ali ste imeli med službovanjem kakšne posebne težkoče?

— V stari Jugoslaviji so me kar šestkrat premestili, ker sem bil naprednega mišljenja.

Koliko časa ste šolski upravitelj v Vidmu-Krškem?

— Od 1. 2. 1958, v Vidmu-Krškem pa živim že 16 let. Pridobil sem si že pravico meščana.

Vam kraj ugaja?

— Zelo! Brestanica je moj rojstni kraj, Krško pa kraj, v katerem živim. Priznam pa, da sem zelo nerad prišel v Krško. Sedaj mi pa tega res ni žal.

Kaj svetujete današnji mladini?

— Mlad človek hrepeni po boljšem življenju. To pa je mogoče doseči le z znanjem. Zato svetujem, naj se mladina uči, ker bo s tem koristila sebi in družbi.

Če bi bili še enkrat mladi, ali bi se odločili za učiteljski poklic?

— Verjetno bi zopet postal prosvetni delavec. Tudi sin si je izbral ta poklic.

Kako se počutite kot šolski upravitelj?

— Zelo dobro. Lepo je živeti in delati v učiteljskem kolektivu, ki je enoten.

40 let aktivne telovadbe ohrani človeka mladostnega — to se pozna tudi našemu jubileantu!

Ali je res, da boste šli ob koncu šolskega leta v pokoj?

— Res je. Tu so že leta in postajam utrujen. Moje mesto naj zasede mlad človek. Se vedno pa bom sodeloval s šolo, če bo potrebno. Na šolo ne bom mogel pozabiti, saj sem večji del življenja posvetil šoli in vzgoji mladine.

Ali ste v življenju že kdaj občutili, da so vam nekdanji učenci hvaležni za trud, ki ste ga vložili pri njihovi vzgoji?

— Neštetokrat sem doživel srečanja z nekdanjimi učenci, ki so mi izražali svojo hvaležnost. To je bilo zame največje priznanje. To so bili trenutki, ki mi bodo ostali vedno v spominu.

Kakšen je vaš »konjček«?

— Kot telovadec sem aktivno deloval 40 let. Še danes spremljam uspehe orodnih telovadcev, to pa je moj najljubši konjček.

Kdaj ste se počutili v življenju najsrečnejši in kdaj razočarani?

— Srečen sem bil, ko so partizani osvobodili Zagreb in okolice, ker sem bil v tistih krajih med vojno v izgnanstvu. Sicer je bilo moje življenje srednje. Posebno razočaranega se nisem počutil nikoli.

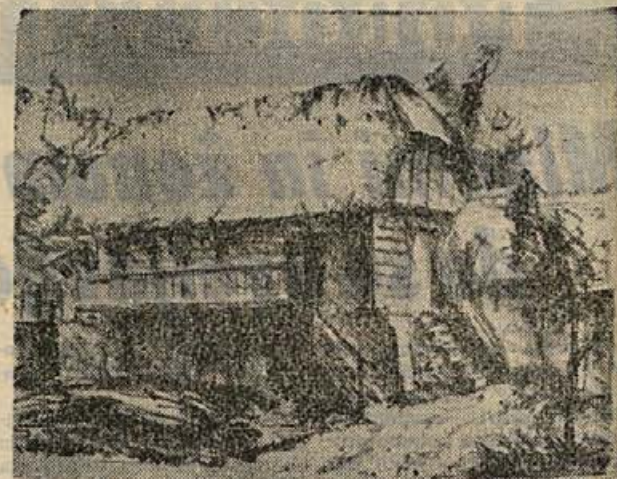
Imate kakšno posebno željo?

— Zelimi si le zdravja in da bi v miru preživel še zadnji del življenja.

Prebirate Dolenjski list?

— Redno ga prebiram. Je lepo urejen in je zlasti zanimiv zato, ker sproti prinaša vse aktualne novice iz naše občine. Vsem priporočam, da ga naročijo, listu pa želim veliko naklado in polno uspehov.

Drago Kastelic

Viktor Povše: CATEZ (1961)

USPEH BREZ TARNANJA

Kako dela prosvetno društvo »Bratov Milavcev« v Brežicah

Prosvetno društvo »Bratov Milavcev« je nedvomno eno najbolj delavnih v občini, pa tudi v okraju. Od drugih podobnih društev se razlikuje v tem, ker je brez prosvetnih delavcev. To pa prizadevnost njegovih članov in vso njihovo dosedanje dejavnost še povečuje. Pričakovani bi, da tako društvo ne bo sposobno pripraviti prireditev, ki bi bila kvalitetna. Vendar to za PD »Bratov Milavcev« ne drži, kar je dokazalo že na lanskoletni reviji dramskih amaterskih skupin. Društvo najbolj goji dramatik. Letos so že igrali Marinčevo komedijo »Poročil se bom s svojo ženo«, zdaj pa pripravljajo tudi manj zahtevno opereto.

Pevcev ne manjka; v sklopu društva deluje mešani pevski zbor, ki se je prvokrat predstavil javnosti na lanskoletni proslavi ob dnevu republike.

Brežičani že nestrpno pričakujejo, da bo odprt prosvetni dom. Ta dogodek bo vplil kulturnim skupinam še več poguma, predvsem pa se bo začelo novo življenje dramskih skupin, ki bodo še za igro lahko pripravljale na pravem odru, uporabljajo vse prednosti, ki jih oder nudi. Tudi dramska skupina PD »Bratov Milavcev« želi vaditi in igrati v boljših prostorih, saj so do zdaj gostovali v zasebnih in drugih dvoranah, ki nikakor niso

ustrezale za izvedbo dramske predstave.

Dejavnost pravega prosvetnega društva pa ni samo v tem, da ima igralno družino, pevski zbor in recitatorje. Člani PD »Bratov Milavcev« so vlogo svojega društva pravilno razumeli. Serstavili so obširen program, ki ga že uresničujejo. Predvsem želijo ustanoviti radioamatersko sekcijo (potrebno aparaturo so že naročili) in klub s knjižnico ter radijskim in televizijskim sprejemnikom. Dobiti hočejo ustrezne prostore, v katerih bi se shajali člani društva in mladina, ki se precej zavzema za kulturno rast področja, na katerem društvo živi. Zanj so precej privlačne tudi plesne vaje, ki jih prirejajo vsako leto v okviru prosvetnega društva. Rezervoar članstva za PD »Bratov Milavcev« je vsekakor v obratu IMV v Brežicah. Mladi delavci se zelo zanimajo za dejavnost društva in so že nekajkrat napravili kulise za dramske prizoritve. Precejšnjo zagotovilo za uspešnejšo rast te dejavnosti pa je tudi pomoč IMV iz Novega mesta.

Razveseljav napredek del v kostanjeviškem gradu

Restavratorska dela v kostanjeviškem gradu dobro napredujejo, saj je Zavod za varstvo spomenikov LRS letos dela podaljšal celo preko zimskih mesecev. To zimo so namreč pokrili prezbiterij gotske samostanske cerkve in še letos obnovili štukaturni strop nad prezbiterijem. Posebno priključna pa je zdaj kolonada na desni strani od vhoda, ki je do vrha pozidana in pokrita. Restavratorska dela opravljajo zidarji Remonta iz Žužemberka, ki so postali že pravi strokovnjaki za tovrstna opravila, vodi pa jih inž. arh. Špelka Valentinčičeva. Zavodu za varstvo kulturnih spomenikov LRS kakor tudi občinskim in okrajnim faktorjem smo lahko hvaležni za izkazano prizadevnost pri ohranjanju tega znamenitega kulturnega spomenika.

jo široko tekmovalje in poglobljeno delo.

Drugič se je oglašil zvočno, ki je vabil gledalce, naj zasedejo prostore v dvorani. »Tovariš Matko, veliko dela imaš s pripravami revije, povej nam, prosim, še o tem nekaj.«

— Posebnih težav ni. Kako pa bo steklo, boste videli.

Ze v temi smo posedli. V snopu luči so se nam predstavili brestaniški gledališki samorastniki s svojimi »Samorastniki«, ki jih je postavil na oder eden izmed njih — nadarjeni in veliko obetajoči režiser Niko Galeša.

PRED OKRAJNO REVILJO KULTURNIH DEJAVNOSTI

„Samorastniki“ brestaniških amaterjev

V Domu Svobode v Vidmu-Krškem so odmevali udarci kladiva. Ljudje na odru so hiteli. Še uro — in predstava se bo pričela. Predstava v »Tednu kulturnih dejavnosti občine Videm Krško«, ki ga je organiziral občinski svet SPD, predstava, ki jo bo ocenjevala okrajna žirija za izbiro skupin za okrajno revijo. »DPD Svoboda-Brestanica« je pisalo na plakatu. Vsak je imel svoj opra-

vek, mimogrede pa smo le zvedeli, da nastopa 35 igralcev, da so vadili dva meseca, da je 15 mladih prvič na odru, da so zadovoljni z režiserjem. V garderobi smo se spustili v razgovor s Heleno Kadilnikovo. Je dijakinja 1. razreda gimnazije. Prvič je na odru. »Je bilo kaj treme?« nas je zanimalo. »Nisem je imela, ker nimam velike vloge, pa tudi sicer...« Sodelovanje in redna udeležba na vajah

je ne ovirata pri učenju, čeprav ima malo časa. Ker pa rada igra, se tudi čas najde.

V hodniku je stala gruča dečkov, »hudobivskih pankrtov«, ki jim je režiser dajal še zadnja navodila za nastop. In korajžno so nam odgovarjali na vprašanja o avtorju dela. Poznali so Solzice in Doberdob. Prežih jim je res prrcu.

Šli smo v prvo nadstropje, v prijetno zakurjent

društveni sobi je bilo živahno. Ko smo vstopili, je Viktor Zemljak, dolgoletni amaterski delavec in režiser, pojasnjeval Marcelu Stefančiču stavek iz Hansa Weigela komedije »Namišljeni zdravnik«. V tem modernem delu bo igral Marcel glavno vlogo. O delu, ki ga študirajo, meni: »Zelo dobro je, tekst je duhovit. Ne vem pa, kako ga bo publika sprejela, dogajanje je odmalnjenno našim razmeram. Uspeh pa le pričakujemo.« Marcelova soigralka v vlogi Peggy Eleonora Božičnikova nam je zaupala: »Vloga mi je všeč, leži mi, prikazati moram sodobno dekle.«

Nismo se več upali motiti z razgovorom. Igralci so bili nestrpni. Naj ne zamerijo, če smo bili nadežni. Pomudili smo se še nekaj časa med njimi. Marcel ima prav. Tudi nas je tekst navdušil. Pa v uspeh Peggy ne dvomimo. Ob prisrčnem slovesu smo tovariša Viktorja še vprašali: »Ste zadovoljni z ansambлом?« Nič ni premišljal. »Sem, pridni so, Le gripa nam je nagajala. In čas — hiteti moramo.« Ze se je obrnil k igralcem, da nadaljujejo, pa smo tudi mi pohiteli: »Kaj pričakujete od letošnje okrajne revije, ki bo pri vas v Vidmu-Krškem?«

»Uspeh! To bo ena najbolj kvalitetnih prireditev v zadnjem času. Pestra po programu, saj bo prikazala vse vrste kulturno-prosvetnega dela.«

V veži smo srečali Otilijo Domnik in Matka Matjana, oba sta v žiriji za ocenjevanje dramskih prireditev. »Dobre volje sem, sijajno je. Igralske družine igrajo povsod, je ves nasmehjan zadostil naši radovednosti tovariš Matjan, tovarišica Domnikova pa ga je dopolnila: »Raven predstav je mnogo boljša kot lani. Revije so res koristne, sproti-

ANDREJ IN KATJA

(Nadaljevanje in konec)

Andrej mu ni odgovoril. Cutil je, kako se mu šibe kolena in tresejo roke. Bo zdržal?

»Ne morem več,« je skoraj zastokal.

»Z nogami se upri!«

Andrej se je ozrl kvišku in hlastnil za zrakom. Dim je bil za silo znosnejši. Morda dva metra ali še manj nad njim je bil vrh dimnika. Sinjkasta svetloba je silila k njemu.

Z nogo je otipal debelejšo opeko in se trdneje zagodil med stene. Če bi vedel, da jih še ni podstrešju, bi se poskušal še malo vzdigniti. Tako pa bi jih s šumom prav lahko opozoril nase.

Ze se je hotel potegniti kvišku, ko so mu na uho udarili glasovi.

»Tu so!« je zašepetal Črto.

Obema je zastal dih. Zdaj ni šlo več za to, ali bosta vzdržala. Važno je bilo, ali bo tiskarna srečno ušla njihovim očem.

Napeto sta prisluhnila. Težke stopinje tam spodaj. Slovenski in laški glasovi. Koraki ob dimniku. Nekdo je odprl železna vrata, pa jih takoj spet zaloputnil.

V sencih jima je tolklo s podvojeno močjo. Vlekla sta glasove na ušesa. Potem ju je začelo dušiti. Nekdo je moral spodaj v hiši spet naložiti na ogenj, zakaj dim je znova močneje udaril vanju.

Črta je posilil kašelj. Zagrizel se

je v rokav. Z zadnjimi močmi se je premagal, da mu ni planilo iz grla. Na podstrešju so hodili vse križem. Premetavali so, prebadali, iskali. Oba sta spet napeto vlekla na ušesa. Glasovi so prihajali iz kota, kjer je bila tiskarna. In takoj nato ropo-

JOŽE DULAR

tanje, prevračanje zabojev; potem je vse to presekalo obupen, piskajoč hišnikov glas.

»Bog mi je priča, da nisem vedel!... Bog mi je priča!«

In takoj nato glas domačega plačanca:

»Svinja, še tajil boš, svinja umazana!...«

Kratek molk.

»Povej, kje se skriva!« je zahteval prejšnji zadirčni glas.

»Ne vem, res ne vem!«

In nato udarci z žilavko in oster, suh hišnikov glas, ki je rezal do kosti: »Ne vem, res ne vem!... Ne vem, prav zares ne vem!«

Takoj nato spet tisti debeli, surovi glas:

»Te bomo že spomnili, da boš vedel, kje je. Daleč ni. Saj tu še vse smrdi po petrolejevem dimu.«

In spet udarci in spet tenki, piskajoči hišnikov glas. Vmes ropotanje, razbijanje, koraki...

Vse dotle, dokler ni tisti, ki je tepel, trdo ukazal:

»Če ga ni pod škarnicami, poglejte v dimnik!«

Andreju in Črtu je zledenela kri po žilah. Nekdo pa je že stopil proti dimniku in naglo odprl vrata. Pogledal je navzdol, nato kvišku.

»Nič ne vidim. Mogoče...«

»Streljaj!« je ukazal nekdo.

Preden sta se Črto in Andrej zavedela, je počilo. Dvakrat, trikrat. Krogle iz revolverja so tenko zvenčale po dimniku. Ko je oni spodaj sprožil četrtič in petič, je Črto rahlo kričnil. Iz prsi mu je udaril curek krvi. Roke in noge so mu popustile, vse telo se je krčevito zvililo. Nato je negibno zdrsnil nekam v globino.

Andrej je slišal, kako je morilec odskočil, ko se je ubiti popeljal mimo njega, kako so se koraki naglo oddaljili s podstrešja in kako je hišnik ves čas ponavljal: »Nisem vedel, da je bil v dimniku. Bog mi je priča, da nisem vedel!«

Sele ko so koraki čisto potihnili in se je Andrej hotel opreti na roke, je začutil, da ima levico prestreljeno. Skozi rokav mu je kapljala kri. Z največjo muko se je naglo spustil do vrat. Bil je skrajni čas. Spodaj je skozi dimnik že zaslišal glasove. Detektivi so bili pri svoji žrtvi. Morda se bodo vsak čas vrnili, da še natančneje pregledajo bunker in dimnik. Tu ga ne smejo dobiti. Naglo je segel po bližnji vreči in si zamotal krvavo roko. Ne sme ga izdati kri. Potem se je zavlekel prav na konec podstrešja in se zgrudil za tramom.

Trenutek nato je v njem vse popustilo: izgubil je zavest.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Četrtek, 29. marca: Ciril Petek, 30. marca: Branimir Sobota, 31. marca: Benjamina Nédella, 1. aprila: Hugo Ponedeljek, 2. aprila: Franc Torek, 3. aprila: Helena Sreda, 4. aprila: Izidor

ZAHVALE

Namesto venca na grob pokojni PICKOVI MAMI je družica dr. Gundelja darovala Dijaški kuhinji 3000 din, Iskrena hvala!

ANTON ZABKAR iz Cruca 69 pri Brežicah se iskreno zahvaljuje vsem, ki so mu kakor koli moralno in materialno pomagali ob požarni nesreči dne 10. decembra 1961.

Za izraženo sožalje in darovane vence se vsem znarcom in prijateljem zahvalujemo. Posebej se zahvaljujemo zdravniškemu osebju iz Novoga mesta, zlasti pa dr. Vodniku, ki je do zadnjega nudil pomoč

JOZETU MATKU

iz Gaberja. Zaljujoci: žena, sinovi, hčerke z družinami in ostalo sorodstvo.

Ob bridki izgubi naše ljubljene hčerke in sestrice

ANICE ŠINKOVEC

iz Ločne. Se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam kakor koli lajšali gorje, jo spremenili k njenemu

mного preranemu grobu in ji darovali cvetje in vence. Posebno zahvalo smo dolžni osebju novomeške bolnišnice in Zavodu za socialno zavarovanje, lepo pa se zahvaljujemo tudi njenim sošolkam in učiteljici Rotarjevi ter ostalim, posebno pa kolektivno »Standarda« in sorodnikom.

Zaljujoci: mama, oče, sestra Jožica, bratec Franci, stara mama in sorodstvo.

JANEZA JENIČA

iz Stranske vasi se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so ga obiskali v času boleznit ter z nami sočustvovali.

Prav lepo se zahvaljujemo vsem vaščanom, gasilskemu društvu, vsem darovalcem vencev ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Zaljujoci: žena, sinova in hčere z družinami ter ostalo sorodstvo.

Ob bridki izgubi naše nadvse ljubljene in nepozabne mame, omice, tašče, sestri in tete

MARGARITE GERDENC

roj. MARUČIČ iz Novoga mesta, Gubčeva 3 se iskreno zahvaljujemo vsem darovalcem številnih vencev in cvetja, vsem, ki so jo v tako velikem številu spemili na njeni zadnji poti. Predvsem se zahvaljujemo mesni godbi, pevcom in duhovščini. Hvala tudi vsem, ki so nam ustno ali pisмено izrekli sožalje. Zaljujoci družini Gerdenc, Mirt

PREKLICI

Preklucijem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 339590. — Jože Strucec, Griblje 85, pošta Gradac.

Preklucijem izgubljeno zdravstveno izkaznico št. 483186. — Jurček Zlajpah, Mokronog.

KALOGLASA

KLETNE PROSTORE (36 do 50 kv. m.) prodam v Novem mestu. Primerno za delavnico ali skladišče. Naslov v upravljalni listi (360-62).

ELEKTROMOTOR 5,50 KW Siemens in 70 m kabla prodaja Iv. Globevnik, Skočjan.

OSEBNI AVTO FIAT 1100, generalno popravljen, prodam. Martin Cvelbar, pleskarstvo, Novo mesto.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, pridno in pošteno, sprejemno

GIBANJE PREBIVALSTVA

ZUZEMBERSKI MATIČNI URAD SPOROČA

Februarja so bili rojeni trije dečki.

Poročili so se: Jože Vidmar, sin posestnika iz Smihela, in Pavla Sadar, hči posestnika iz Drašče vasi; Ivan Senica delavec iz Meniške vasi, in Marija Končič, hči posestnika iz Dol. Kola; Ignac Turk, sin posestnika iz Viseja, in Jožefa Potočar, hči posestnika iz Gradnega; Ciril Košak, kmet iz Vel. Rebre, in Ana Bedene, hči posestnika iz Smihela; Franc Bedene, sin posestnika iz Smihela, in Marija Arkar, hči posestnika iz Dešeče vasi.

Umrli so: Marija Teme, učiteljica iz Sadije vasi, 87 let; Marija Novak, učiteljica iz Budganje vasi, 84 let; Anton Grum, kmetovalec iz Gor. Ajdovca, 71 let.

k štirčlanski družini. Plača dobra. Novenka Jakše, Ljubljana, Šišenska 27.

STEDILNIK »GORAN«, malo rabljen, poceni prodam. Sitar, Smihel 69 pri Novem mestu.

SOFER z lastnim osebnim-dostavnim avtomobilom, primernim za prevoz blaga in oseb, sprejme kakršno koli zaposlitev. Naslov v upravljalni listi pod »Takoj« (336-62).

DIMNIKARSKEGA VAJENCA sprejemam. Hirana in stanovanje preskrbljeno. Stane Arh, dimnikarstvo, Kamnik.

DVOLENO sobno omaro kupim. — Naslov v upravljalni listi (346-62).

OSAMLJENI DRUŽABNICI od 40-45 let nudim hrano in stanovanje. Ana Cerovec, Zabja Vas 4, p. Novo mesto.

KRISTO

Brežice: 30. in 31. marca ameriški film »Tigri potujejo«, 1. in 2. aprila italijanski barvni film »Sin rdečega gusarja«.

Crnomelj: 30. marca in 1. aprila ameriški film »Zadnji voz iz Gim Hula«.

Dol. Toplice: 31. marca in 1. aprila ameriški film »Tommy Still pojé«.

Kostanjevica: 1. aprila sovjetski barvni film »Sestre«, 4. aprila sovjetski barvni film »Prvi dan miru«.

Metlika: 31. marca in 1. aprila »Hrepenenje«, 4. aprila ruski film »Križarka Varjag«.

Novo mesto — **Krka**: od 30. marca do 2. aprila francoski film »Prehod preko Rena«, od 3. do 5. aprila jugoslovanski barvni film »Ne drzaj v srečo«.

Mokronog: 31. marca in 1. aprila francoski film »Slepi potnik«, 4. aprila nemški film »Nedokončana zgodba«.

Sevnica: 31. marca in 1. aprila italijanski film »Poletne zgodbe«.

Trebnje: 31. marca in 1. aprila ameriški film »Ljubezne iz moda«, predstava v soboto ob 19. in v nedeljo ob 14. in 16. uri.

4. aprila angleški barvni film »Med lovci«, predstava v sredo ob 20. uri.

OBVESTILA

RAZPIS Turistično društvo v Dolenjskih Toplicah razpisuje delovno mesto

CISTILCA CEST IN PARKOV. Nastop službe 15. aprila 1962. Plača po dogovoru.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Fanika Urbanč iz Mrzic — deklco, Terezija Mohorčič iz Bregane — dečka, Terezija Koprivc iz Cundrova — dečka, Nežka Mlakar iz Brezine — deklco, Jožefa Trampus iz Bukovja — deklco, Vera Kočnar iz Kapel — dečka, Terezija Klemenčič iz Mrzic — dečka, Marija Pirč iz Črneče vasi — deklco, Dragica Smid iz Brestarice — dečka, Jožica Blatnik iz Črešnjic — deklco, Marija Petelin iz Brežic — deklco.

KRONIKA + NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v novomeški bolnišnici: Darko Bašelj, sin kmeta z Gor. Kamence, se je s sekuro uskal v palec leve roke. Alojz Barzin, upokojenec iz Polja, se padel in si poško-

PONEDELJEK, 2. APRILA: 8.05 Naši solisti v popularnih operah — 8.55 Za mlade radovedneže — 9.25 Naš zabavni kaledoskop — 11.00 Cetrt ure z Zadovoljnimi Kranjci — 12.05 Trio Slavka Avenšnika — 12.15 Kmetijski nasveti — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 17.05 53 minut za ljubitelje operne glasbe — 18.10 Ko na zemljo pada mrak... — 18.45 Radijska univerza: Pavle Janežič: »Skrb za slepce« — 20.00 Glasbena skrinja — 21.00 Simfonični koncert orkestra Slovenske filharmonije — 23.45 Melodije za lahko noč.

TOREK, 3. APRILA: 8.05 Gorenjski volkarni oktet — 8.25 Naš zabavni kaledoskop — 8.55 Radijska šola za srednje stopnjo — 10.15 Izberite melodijo tedna! — 11.15 Napredujte v angleščini! — 12.05 Slovenske narodne pesmi — 12.15 Kmetijski nasveti — 13.30 Z narodnimi pesmimi od Triglava do Ohrida — 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — 15.20 Lahika glasba z orkestrom Gabrijele — 17.05 Izbor iz Čajkovskega — 19.05 Zabavni orkestri naših radijskih postaj — 20.20 Radijska igra »Indijanska balada« — 22.15 Uvod v glasbo 20. stoletja — 23.05 Mladim plesalcem.

SREDA, 4. APRILA: 8.05 Naš zabavni kaledoskop — 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb — 9.25 Pesem, ples in sonata Antonina Dvořaka — 11.15 Clovec in zdravje — 12.05 Ob zvokih Veselih planšarjev — 12.15 Kmetijski nasveti — 13.30 Dvospevi iz Verdijevih oper — 14.05 Radijska šola za srednje stopnjo — 14.35 Jugoslovanski pevci zabavne glasbe — 17.05 Soferjem na poti — 18.45 Ljudski parlament — 20.00 Naš variete — 22.15 Po svetu jazza — 23.45 Melodije za lahko noč.

CETREK, 5. APRILA: 8.05 Plesni ritmi s koncertnega in opernega odra — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Ciganski napevi z orkestrom Toki Horvath — 11.15 Ruski tečaj za začetnike — 11.30 Arije iz malo znanih oper — 12.05 Kvintet bratov Avenšnik — 12.15 Kmetijski nasveti — 13.30 Narodne pesmi jugoslovanskih narodov — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.20 Izlet na Havaje — 17.05 Koncert po željah poslušalcev — 18.10 Od harmonike do orkestra — 18.45 Kulturna kronika — 20.00 Cetrtkov večer domačih pesmi in napevov — 22.15 Naš skupni studio — 23.05 Scene iz Kogojevih »Črnih mask« — 23.30 Ansambel Tommy Gurnina.

ZBORI VOLIVCEV V NOVOMEŠKI OBČINI SO ZAKLJUČENI

V času od 10. do 13. marca so bili v novomeški občini zbori volivcev, ki so obravnavali izvršitev in predlog družbenega plana in proračuna za leto 1961 oziroma 1962. Poleg tega so volivci obravnavali nekatere predloge odlokov, poročilo o delu sklada za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev ter odgovore na predloge prejšnjih zborov volivcev. Da bi se volivci čimbolj seznanili z gradivom, ki ga jim je dal v obravnavo ljudski odbor, so odbornikom ljudskega odbora pomagali obrazlagati gradivo uslužbenci ljudskega odbora.

Zbori volivcev so bili dobro obiskani, kar je poživilo razpravo. Volivci se niso omejili samo na obravnavo predložene gradiva, temveč so razpravljali tudi o drugih zadevah, ki so pomembne za posamezno volilno enoto. Veliko pozornost so posvetili vprašanju razširjenega zdravstvenega zavarovanja kmetijskih proizvajalcev. Iz razprave je bilo videti, da kmetijski proizvajalci želijo uvedbo razširjenega zavarovanja. Pomisleke imajo le glede plačevanja zvišanih premij. Ker so zbori volivcev obravnavali le poročilo o delu sklada za zdravstveno zavarovanje kmetijskih proizvajalcev, za razširjeno zavarovanje pa le načelni predlog, je večina volivcev izrazila željo, da naj Okrajni zavod za socialno zavarovanje skliče zbor zavarovancev, na katerih bi obširneje razpravljali o tem.

Volivci so bili seznanjeni s predlogi odlokov, katere bo ljudski odbor sprejel na današnji seji. Tudi o tem so bile razprave zelo pestre. Nekateri volivci so gledali na te odloke z nerazumevanjem, češ da se uvajajo razne dajatve na račun potrošnikov; prav ti volivci pa so nasprotno postavljali velike zahteve po raznih komunalnih delih, ki naj bi jih financiral občinski ljudski odbor. Takim volivcem so se pridružili tudi nekateri odborniki ljudskega odbora (Čadraže). Predlogi odlokov so bili na večina zborih volivcev soglasno ali pa s spreminjalnimi predlogi sprejeti.

Volivci so dobršen del svoje razprave posvetili tudi vprašanju, ki se tičejo kraja oziroma volilne enote. Številni predlogi in želje, posredovane ljudskemu odboru pa se žal ne bodo mogle uresničiti, ker za vse to ni potrebnih finančnih sredstev. Prav bi bilo, da bi zbori volivcev razprave omejili le na reševanje takih lokalnih problemov, ki jih je možno rešiti v mejah finančnih in drugih možnosti.

Prvi diplomanti črnomaljske administrativne šole

Pod okvirjem delavske univerze je bil predlanski v Črnomlju ustanovljen oddelek administrativne šole. Vpisanih je bilo 28 slušateljev, deset pa jih je že opravilo zaključne izpite.

Brežiška kronika nesreč

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Terezija Dornik, delavka iz Hraštja, je padla z voza in si poškodovala hrbet. Zorka Spana, kmetovalca iz Zabukovja, je povozil avtomobil. Franjo Antolič, delavec iz Klanjca, si je pri padcu na cesti poškodoval desno nogo. Slavka Čučnik, uslužbenca s Senovega, je nekdo napadel in mu poškodoval obraz. Edvard Kostrovec, kmet iz Pšec, je padel z drevesa in se teže poškodoval. Janez Zupančič, kmetovalec iz Krške vasi, je padel z voza in si poškodoval rebra in hrbet.

DELAVSKI SVET PODJETJA

»OPREMALES« — Novo mesto

je sprejel sklep, da upruga naslednja osnovna sredstva:

1. SUSILNICO ZA LES 2 m², ogrevanje z žagovino, še v pogonu, kompletno za 250.000 din;
2. REZKAR ZA LES, težji izdelek (»Bratstvo« — Zagreb), nov (1955), kompleten, še v pogonu, za 460.000 din;
3. SKOBELO ZAGO 3, vodilno, za fini razrez furnirja (spahuje), kompletno za 81.000 din;
4. LAZJI KOMPRESOR, rabljen, z motorjem, za 55.000 din;
5. MIZARSKI STEDILNIK za kuhanje kleja za 15.000 din.

Prednost nakupa imajo gospodarske organizacije do 15. aprila 1962. Po tem datumu lahko kupujejo tudi privatniki. Ogled vsak dan od 7. do 14. ure v podjetju.

SPORED RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: poročila ob 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 22.00 in 24.00. Pisan glasbeni spored od 5.00 do 8.00.

PETEK, 30. MARCA: 8.05 Pop-evke se vrstijo — 8.40 Ljudske pesmi raznih narodov — 8.55 Pionirski tednik — 11.15 Prvoaprilske šale in potegavščine — 12.05 Vesele domače in izvedbi Komornega zbora RTV Ljubljana — 12.15 Radijska kmeč. univerza — 13.30 Pojo jugoslovanski basisti — 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 15.45 Jezikovni pogovori — 17.05 Popoldne s slovenskimi skladatelji — 18.45 Iz naših kolektivov — 19.05 Slovenske popevke — 20.35 Spoznavajmo svet in domovino! — 22.15 Oddaja o morju in pomorščakah.

SOBOTA, 31. MARCA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji — 8.35 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.45 Z rogom na lovu — 11.15 Angleščina za mladino — 11.30 Do dvajsetih ob vedri zabavni glasbi — 12.15 Kmetijski nasveti — 14.05 Skladbe o mestih in deželah — 14.35

Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.25 Veliki zabavni orkestri — 17.05 Gremo v kino — 18.10 Nekaj prizorov iz Dvořakove Rusaške — 19.05 Zdar pa kar po domače — 20.50 Melodije za prijeten konec tedna — 22.15 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 1. APRILA: 8.00 Mladinska radijska igra »Odlični dan v mačji zgodovini« — 9.05 Z zabavno glasbo v novi teden — 10.00 Se pomnite, tovariši... — 10.30 Pisan glasbeni dopoldan — 11.30 Nedeljska reportaža — 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.00 Vesele slovenske narodne in izvedbi naših zborov — 14.30 V nedeljo popoldne v Operi — 16.00 Humoreska tega tedna: »Leteči upokojenec« — 17.05 Koncert v ritmu — 17.15 Radijska igra »Leta in nameni gospe Pozzi« — 18.30 Sportna nedelja — 19.05 Razni orkestri — razni stili — 20.00 Izberite melodijo tedna! — 21.45 V svoj zvezd — 22.15 Orkestri in solisti RTV Ljubljana — 23.05 Željmo vam obilo zabave.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Crnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško ter Okrajni odbor SZDL v Novem mestu — IZDAJATELJSKI SVET: Milan Baškovič, Tone Gošnik, inž. Davorin Gros, inž. Jože Legan, Franc Molan, prof. Ema Musar, Maks Pogačar, Miran Simič, prof. Tone Trdan, Janez Vitkovič in Viktor Zupančič.

UREJUJE UREDNISKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Danja Bajc, Miloš Jakopec, Drago Kastello in Ivan Zoran.

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 20 dinarjev — Letna naročnina 900 dinarjev, polletna 450 dinarjev; plačljiva je vnaprej. Za inozemstvo 1800 dinarjev — Tekoči račun pri podružnici NB v Novem mestu 606-11-3-24 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 (vhod iz Dilančeve ulice) — Poštni predal: Novo mesto 33 — TELEFON števil. 127 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — TISKAR: Casopisno podjetje »DELO« v Ljubljani.